

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA: KAPU-U. 64-66
KIADÓHIVATAL: FERDINAND KIRÁLY (VOLT REZSŐ) KÖRUT 6

POLITIKAI NAPILAP

TELEFONSZÁMOK: SZERKESZTŐSÉG 1-77,
KIADÓHIVATAL 82, NYOMDA 6-77 SZÁM

ELŐFIZETÉSI DIJAK BRASSÓBAN:

Egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 460 lej,
egy évre 900 lej és havonta 15 lej kézbesítési díj.

FŐSZERKESZTŐ

SZELE BÉLA dr.

ELŐFIZETÉSI DIJAK VIDÉKRE:

Egy óra 100, 1/4 évre 270, 1/2 évre 520, 1 évre 1000 lej
Külföldre: 1/4 évre 420, 1/2 évre 820, 1 évre 1600 lej

XXXIII. évt. 119. szám

Vasárnap, 1927. május 29

Bulgáriában felfüggesztették a katonai ellenőrzést

SZÓFIA. Hivatalos távirat szerint a nemzetközi nagyköveti konferencia táviratilag közölte a bulgár kormánnyal, hogy Bulgária területére a nemzetközi katonai ellenőrzést felfüggesztették.

Kanada is felbontja kereskedelmi szerződését a szovjettel

A munkáspárt újabb határozatot nyújtott be az angol alsóházban

LONDON. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az angol alsóházban Clynes munkáspárti képviselő benyújtotta a munkáspárti határozatát, amelyben vizsgálat megejtését követeli még mielőtt Anglia az orosz viszonyt megszakítaná. Chamberlain kijelentette, hogy a törvényes kereskedelmet tovább folytatják, azonban az oroszoknak ezután nem lehetnek külön előjogaik és törvényellenességeket sem követhetnek el, mint eddig.

A kormány nem hajlandó Clynes indítványát elfogadni, mivel ez bizalmatlansági indítvány, sőt az a kívánsága, hogy a ház nyíltan juttassa kifejezésre bizalmát és helyeslését.

Ha ez nem történik meg, akkor a kormány tudja, hogy mit kell tennie.

Az 'Arkosban lefoglalt tizenhat iratot, a melyek között egy névjegyzék is van, fehér könyvben teszik közzé, hogy ezzel is bizonyítsák a szovjetnek és a harmadik internacionálénak angolelleanes működését.

Nyilatkozik a londoni szovjetkövet

A szovjet londoni ügyvivője tegnap nyilatkozott az angol kormány eljárásáról, s sajnálkozását fejezte ki a szovjettel szemben tanúsított eljárás felett. Azt hangsúlyozta, hogy a szakítás angol részről példátlanul önkényes cselekedet, s a teljes felelősség az angoloké.

GAZDASÁGI HŐMÉRŐ

A lej mára változatlan.

Száz lej Zürichben
315 svájci frank.

100 lej 0.61 dollár	1 dollár	167.25 lej
100 lej 2.6 shilling	1 angol font	815 lej
100 lej 3.44 pengő	1 pengő	29.25 lej
100 lej 2.52 aranyárka	1 árka	39.80 lej
100 lej — cseh kor.	1 cseh korona	49.6 1/2 lej
	1 svájci frank	32.30 lej

Terménypiac:

B r a i l a: A tengeri lanyha, az árpa tartott, a buza szintén. Árak: árpa 645 lej, buza 810, tengeri 410-420, zab 680 lej.

L i v e r p o o l: Buza szilárd. Májusi 11.2, júliusi 10.11 októberi 10.10.

C h i c a g o: Buza tartott. Májusi 152 1/2, júliusi 144, szeptemberi 142 1/2.

Mit ír a francia sajtó

A francia sajtó kommentárjai a londoni eseményekről tartózkodók és nem annyira azt kutatják, hogy milyen következményekkel fog járni az angol-szovjet orosz viszony megváltozása Angliára nézve, mint inkább azt, hogy

mit végzett Csicserin a tegnapi konferencián Poincaréval és Briandnál.

A Petit Parisien nem hiszi, hogy most, miután az angol kormány szakított a szovjet-kormánnyal, Moszkva sietni fog Franciaországot lekötölni és a cári uralomnak kölcsönzött aranymilliókat visszatéríteni. Nem valószínű, hogy Csicserin új ajánlatokkal jött Párisba és siettetni kívánja a háború előtti tartozások rendezését.

A kanadai kormány is felbontja a szerződést

Ottavai távirat szerint a kanadai kormány elhatározta, hogy a szovjettel fennálló kereskedelmi szerződést felbontja. Szovjet-résről kijelentették, hogy a kanadai kormány eljárásának következménye az lesz, hogy Oroszország visszamondja a Kanadával négyezer ló szállítására megkötött egyezményt.

A közönség megkívánja,

hogy a kereskedő hirdessen. Nemcsak az eladás technikája fejlődik, hanem a vásárlásé is: a hirdetés az áru bemutatkozása és a közönség nem áll szóba ismeretlen áruval. Miért is venné meg azt, amit a tulajdonosa sem mer a versenybe bevinni. A Brassói Lapokban való hirdetésnél nincs jobb módja az áru bemutatásának, mert a Brassói Lapok a legállandóbb, leghivebb és legszélesebb körű vásárlóközönséget jelenti a kereskedőnek. Hirdessen a Brassói Lapokban!

Megkezdődött az elnökválasztás Csehszlovákiában

A német szociáldemokraták is Massarykra szavaznak

PRAGA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az elnökválasztást reggel óta nagy izgalom előzi meg. Ma délelőtt tizenegy órakor összegyűltek a kamara és a szenátus tagjai elnökválasztásra. A kora reggel szenációjára volt, hogy a huszonhat főnyi német szociáldemokrata csoport elhatározása, hogy szavazatát szintén Massarykra fogja leadni.

Újabb tiltakozás a konkordátum ellen

Két püspök követeli, hogy a konkordátum aláírása előtt intézzék el a kultusz törvényt

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A konkordátum ellen, amelynek aláírása már a napokban aktuális, de hivatalos nyilatkozat még az ügyben nem történt, a görög keleti egyházban újabb megmozdulás történt. A Vadul, Feleacul püspökségei egy bizottságot kértek fel, amelynek az lesz a feladata, hogy egy memorandumot dolgozzon ki a konkordátum meglepetésszerű aláírása ellen. A bizottság tagjai Bogdan Duica, Sebastian Stanca és Vaslu protopop. A tiltakozó határozat — ahogyan a bizottság nevezi a kultuszminiszterhez és a patriarchához címzendő átiratot — a következőket tartalmazza:

Mindenekelőtt afeletti aggodalmát fejezi ki, hogy a Rómában kötendő új konkordátum egyszerű másolata lesz a régi konkordátumoknak, az új egyezmény károsan fogja befolyásolni az uralkodó egyházat és alkalmas lesz arra, hogy az orthodox hívek lelkiismeretét sértse. Ezért a következőket követeli:

1. A konkordátum aláírása előtt a kultusz törvény a parlament elé terjesztendő és megszavazandó. A parlament az ország közvéleményének egyetlen legmagasabb foku törvényes tényezője, amely a román nép nevében intézkedhetik és a parlament szavazatán kívül senki sem kötelezhető, hogy elvise a konkordátum következményeit.

2. A püspökgyűlés azt hiszi, hogy a kultusz törvény megszavazása után előálló speciális helyzet alkalmas lesz a konkordátum megkötésére, s el fogja hátrítani azt a fenyegető jogtalanságot, amely ellentétet idézne fel a román népben.

3. A román konkordátumban a nemzeti pohtikának kell érvényesülnie.

Az átirat még megjegyzi, hogy az 1. és a 2. pontok feltétlen végrehajtásához ragaszkodnak, s nincs joga senkinek ezeket visszautasítani.

Hivatalos körök szerint ez a beadvány, miben sem különbözik a konkordátum elleni szokásos tiltakozásoknál, s ezért állítólag nem is tulajdonítanak annak nagy fontosságot.

Jonescu tábornok nem cenzurázhat

BUKAREST. A bukaresti lapok azt a hírt közölték, hogy Jonescu tábornokot, a CFR államtitkára rendeletet adott volna ki a vasúti állomásokról, hogy cenzurázzák az odaérkező lapokat s ha erkölcsellenes, vagy nemzetellenes nyomtatványt találnak, kobozzák el. Jonescu tábornok most a lapokkal azt közli, hogy ilyen vagy hasonló tartalmu rendeletet nem adott ki. Ha mégis megtörténnék, hogy valamely vasúti hivatalnok bármely nyomtatványt elkobozna, az a hivatalnok hiátáskör túllépése lenne, amelyet azonnal jelenteni kell a felsőbb hatóságoknak.

Eltűntek a kolozsvári református reálgimnázium nyilvánossági ügyének iratai

Kolozsvári református körökben követelik az iskola ügyének végleges tisztázását

KOLOZSVAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Ismeretes a kolozsvári református reálgimnáziumnak, ennek a minden tekintetben modern felszerelésű intézetnek az ügye. A Pteancu tanügyi vezérfelügyelő által megtartott vizsgálat alkalmával szerkesztett jelentés semmi okot sem talált arra, hogy az intézettől a nyilvánossági jogot megvonják.

Nae Dumitrescu, a közoktatásügyi minisztérium vezérigazgatója most úgy nyilat-

kozott, hogy a reálgimnázium ügyére vonatkozó aktacsomó még nem érkezett meg a minisztériumba, s így döntést nem is hozhattak. Holott a márciusban megtartott iskolavizsgálat aktáit Pteancu vezérfelügyelő már beértesztette, s Nae Dumitrescu vezérfelügyelő nyilatkozata tehát azt jelenti, hogy — a református reálgimnáziumra vonatkozó akták elkallódtak. Kolozsvár város református körében most erőteljesen követelik, hogy a reálgimnázium ügye tisztázódjék.

Az már... politika — mondja Berthelot tábornok a magyarság problémájára

A francia tábornok-politikus aradi bankettjén megoldódott Budapest megszállásának titka

ARAD. (A Brassói Lapok munkatársától.) A románság tüntető demonstrációval ünnepelte Aradon Berthelot tábornokot, akinek általában nagy érdemeket tulajdonítanak az új Románia területének kialakulása körül. A francia tábornok-politikus romániai időzése elején azonban olyan szenzáció erejével ható dolgok pattantak ki, amelyek hirtelenében megoldják azt a titkot, amely Budapestnek 1919-ben történt román megszállása körül máig is felderítetlen volt.

Délután 6 óra körül a vendéglátó ház idegessége uralkodik a neves Nemzeti Párti politikus, Pop C. István volt miniszter lakásán. Nem könnyű dolog a tábornok elé jutni, aki bámulatos hadvezéri fölénytel hártja el magát a folytonos offenzívák. Bartolomeu Aurél, a miniszter veje pillanat múlva jelenti:

— Berthelot tábornok ur szívesen fogadja, de interjút nem ad...

A szalonban van a tábornok és vele bizalmas beszélgetésben Ehardt strassburgi román főkonzul és Radu Rosetti tábornok. Jól megtermett, széles vállú, derűs arcú, szürke utcai ruhás ur a tábornok, fehér a haja és rövidre stuccolt kecskeszakálla.

— Mint katona — villant föl fekete tekintete — még nem adtam interjút... Jamais de la vie... Soha az életben...

— De tábornok ur, mint magán ember időzik nálunk...

— Viszont Szerkesztő ur mint látom hivatalosan faggat engem...

S azzal tele szívből kacagni kezd, hogy csak úgy harsog belé a szalon.

— Kizárólag az a célja romániai utamnak, hogy újból fölüljem régi emlékeimet és régi bajtársaimat, akik a francia hadseregben szolgáltak parancsnokságom alatt.

Régi emlékek... Midőn legutóbb Aradon járt Berthelot, sajnálatos incidens keletkezett fogadtatásakor a környék román és magyar lakossága között. De ő azért zavartalanul dicséri a Marosmenti emporiumot, amit mozgalmasságnak és lüktetőnek tart.

A kis társaság közli ekkor velem Berthelotnak egy friss emlékét, a régi időből. Ma derült ki az egész, a bankett vidultságában. 1919-ben sziflirozott távirat jött a megszálló francia hadsereg parancsnokának, Berthelot tábornoknak címére, hogy a szövetségesek rendelkezése értelmében csak Zámig, azaz a demarkációs vonalig naadhat előre a megszálló francia hadsereg. Pop C. István miniszter akkor nem közölte ezt a táviratot a tábornokkal, hanem pusztán felhatalmazását kérte ahhoz, hogy a román hadsereg a demarkációs vonalat is álláshesse és Budapest felé vonulhasson. Berthelot erre így szólt:

— Hallgatolagosan hozzájárulok!

— Tényleg — nevet Berthelot — én akkor, midőn ebbe hallgatagon beleegyeztem, nem ismertem a szövetségesek táviratát...

De hogy micsoda történelmi véletlenszerűségből nem került még akkor kezébe a távirat, azt csak ma közölték a volt francia

hadsereg parancsnokkal a banketten résztvevő urak. Persze a dolgokon már nem lehetett változtatni, mert néhány nappal később bekövetkezett Budapest megszállása.

— Ismeri-e a magyarokat...

— Hogyne. Évekkel ezelőtt jártam Budapesten, s nem győztem csodálni a magyarok fővárosát. Surtout Buda! (Főleg Buda!) Igazi alkotó jókedvében mintázhatta a természet...

— Nem, tábornok ur — vetettem közbe. Az itteni magyarság problémáira gondoltam... Ismeri-e azokat?

— Nem — feleli Berthelot, még most is mosolyogva. — De ez már... ugyebár... még is csak... politika...

Erre már felelnem kellett volna, de nem lehetett... új látogatást jelentettek be a tábornoknak, aki két óra múlva szalonkocsijában tovább utazott a General Berthelot községből levő birtokára... (s. i.)

Kiknek kell bevonulni a hadgyakorlatokra?

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Ismeretes, hogy az ez évi hadgyakorlatokról amelyek május 27 és június 15 között folynak le, a legkülönbözőbb hírek terjedtek el, s zavarba hozták a hadgyakorlatra bevonulni köteleseket. A nagyvezérkar most a bevonulásokra vonatkozólag a következő felvilágosítást adta ki:

Az 1924. évi kontingensből csak a lovaság vonul be tiznapi hadgyakorlatra. Az 1923 évi kontingensből egy hónapi időre vonulnak be mindazok, akik az elmúlt évben bármely oknál fogva nem vonultak be hadgyakorlatra. Ugyanez érvényes az 1920, 1921, és 1922-es évfolyamokra, valamint hadgyakorlatra vonulnak be az 1919, 1920, 1921, 1922, 1923 évfolyam tartalékos tisztjei is, akik eddig bármely okból nem vettek részt a hadgyakorlatokon.

Minden előfizetőnek joga van

havonként egy tíz-szavas

INGYEN APRÓHIRDETÉSRE

a „BRASSÓI LAPOK”-ban.

Feltételeket lásd az „Apróhirdetések” rovat elején

Utkereső

Irta: Radnay Oszkár

A föld esztendőnként szaporodó életeit már csirázatták a maguk testében az örök folytonosságot és ezekre a terhes életekre mindjárt marokkal szórta a termelő meleget reggel a nyári nap. Mindenki köszöntötte őt. A hintáló kalász odanyújtzkodott, a virág áradózik illattal, terjengett elvéje, a madár felrepült a gazdag fenybe és füttyögő ujjongással örült a melegnek. És felébredt az ember is, amint benyúlt ablakán a vékony, fénypálcika és megcsiklandozta homlokát. Nézte ágyából ezt az égből járó ébresztő veszősöt, amelyen onnan felülről mozgatnak a homlokáról lefelé, lassan-lassan végig az arcán a szája felé, ameddig hiába kutat, ahonnan meleg jön, az életet simogató melege. Ahova nem látni el nyitott szemmel, csak akkor, ha érzik a napot és oly könnyűvé lesz ettől az érzéstől, hogy kiemelkedhet az ágyából, a földből, a levegőből... fel-fel... mielőbb a mezőn, erdőn, vizen át... egészen a napba...

A vékony sugárpálcika drága, selymes érintéssel lekuszott lassan az ember homlokáról a szájára, felnyitotta ajkait és átváltozott ebben a pillanatban a végtelenből küldött hasápipává... Gözös füstöt szívargott a szájába... Mohón szippantotta a tüdejére, agyára, szívére, az ember, hogy boldogságot álmodhasson tőle...

Es álmodott.

...Lejött a hegyről éppen dus cédrusok árnyában az Utkereső és csak megy-megy, mert nem látja a lejjebb sátorozó lombok

közül a völgyet. Az églap vidáman mosolyog az izzadt emberre, akinek testén valami magára terhelt szürke lepel van és alól mozgatja fáradtan lábait, kezét és még fent a csúcsra felalált száraz, csomós botját. Nincs egyedül. Ott kuszál balján az avarral hintett sziklák közt egy nagy kígyó, az utját mutatja ezer káros kanyargásban; jobbján egy mogorva oroszlán halad, fáradt már a melegtől, az uttól és sokszor vicсорit a szaladó kígyó és az Utkereső felé; fölöttük pedig sas szálldogál de olyan magasra evezte fel magát a naphoz és olyan nyugtalan még ott is a repülése, hogy imbolygó pontocskának látszik innen, ahonnan az ember küldte el jó utat keresni.

Mennek, mendegélnek és feljutnak most a sátorozó lombok közé... majd mind lejjebb... Egyszer csak — felszaladt egy fára a kígyó és kacagott, mert a másik kettő az utolsó lomb alól észrevette a nagy vizet, amittől nem mehetett tovább. Itt ereszkedett közcük a sas is. Ő is fáradt volt. Nem látott semmit a naptól fent, a víztől lent. Es szomorúak lettek az utkeresők...

Visszanászott aztán közük a kígyó, hogy megsajnálta őket.

— Igérjétek meg, hogy nem hagyotok itt és mutatom az utat tovább.

A három elcsüggött vándor megígérte, mire a kígyó elindult. Gyors siklással a partra görbült. Felállt a másik három is, felszegen megy a kígyóvonalon utána.

— Látjátok a csónakot? — és lemutatott a vízbe.

Belábalt a vándor, eléri a tünelő saját, amely körül habot kavartak a haragos hullámok. Kihuzta a partra, beszállt, utána a kígyó, az oroszlán és a sas.

— Takarj le most bennünket a rongya-

iddal — szólt a kígyó és rátekerőzött az ember testére.

Es amint szorosan köréje telepedtek, a meg leborította őket szürke köppenyével... a csöpp ember nőni kezdett... nagyra... teste bizsergett tőle, szinte fájt. Egyszer csak úgy volt, hogy duzzadt bőre alatt érzi a kígyót, az oroszlánt és a sást... És ettől az érzéstől nekivágott a nagy víznek.

Sötét, fekete éjszaka lett. Nem félt tőle, mert kutató szemmel a magasba repültek, és látta a napot, amely nemsokára kibúvik messze a hullámokból, amelyeket csónakja orrával derékban metszett.

Az ébredő világosságban a csónak elé hozta magát a part. Megfeneklett rajta és az utas kilépett a ladikból.

Emberek nyüzsgöttek a parton előtte. Parányiak, ujjongók, alázatosak. Odalépett ki közéjük és látta, hogy mennyivel nagyobb és megnyugtatóbb azoknál, mert ott hordja bőre alatt az oroszlánt, a kígyót és a sást. Sajnálta és szerette őket akik levelették magukat végnélküli tömegben a lábai elé, csókolták saruit, léptét rongya szélét, verték a mellüket és zúgó morajjal szóltak fel hozzá:

— Mutasd az utat... Mutasd az utat!

Emelt kódombra lépett az érkezett, leült a tetején. Körülfonta őt az emberitenger, és csönd lett. Mülányi szem bámult a magasba rá. Sötét a nap. Madarak szálltak fel a síma, kék ég felé, ahol dalolgattak az életnek. Hintálta magát a víz is a parton, és ölelte ezer karjával forró szerelmését, a földet. Csak az emberek álltak dobogó szívvel a nagy Utkereső dombja alatt, aki beszélni kezdett hozzájuk:

— Szeressétek egymást... Isten van... és ti emberek vagytok!...

Kínában megkezdődött az északi hadsereg offenzívája

A japán hadügyminiszter nyolc zászlóaljat akar küldeni Csingtauba

PEKING. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az északi hadsereg főhadiszállása jelentti: Az északiak ma megkezdik Honanban az offenzívát. Az északi hadsereg létszáma százezer fő, a nacionalistáké hetvenezer.

Tokiói lávirat szerint a hadügyminiszterium elhatározta, hogy a kormánytól kérni fogja, hogy a csingtaui japán alattvalók megvédésére nyolc zászlóaljat küldhessen ki.

Az óceán feletti rendes forgalom megvalósítása nem lehetetlen feladat

Lindberg elbeszéli utjának történetét

PARIS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Lindberg kapitány, az óceán hőse részletesen beszámolt az egyik párisi lapnak utja részleteiről. A nagyérdemű nyilatkozatban Lindberg nangoztatja, hogy harminchat órát tartott szükségesnek Newyorktól Párisig és csak 33 óra 20 percre volt szüksége. Itt megemlékezett az óceán hőse az indiai repülésről, az angol Carr és Gillmann vakmerő vállalkozásáról, akik fájdalom, közel a célhoz, miután már 33 órát és 33 percet repültek leszállás nélkül, kénytelenek voltak a tengerbe ereszkedni.

— Az én gépem, amely egészen más modell, mint amit eddig távolsági repülésekre használtak, ezen az uton kitűnően bevált, mindig egyformán működött és egyetlenegyszer se mondta fel a szolgálatot. Vállalkozásom nem volt fantasztikus, pedig erősen bíztam a sikerben. A motort alaposan kipróbáltam a hosszú uton St. Diegotól St. Louisig és az óceáni repülésen.

Teljes hatvan órán át dolgozott a motor, mindig egyformán, rendszeresen, szabályosan

és most, mikor La Bourgetben megvizsgáltam, éppen olyan kitűnő állapotban van, akárcsak induláskor.

Annyi bizonyos, hogy az óceán átrepülése nem lehetetlen feladat és később, ha elérkezik a rendszeres repülőjáratok ideje Európa és Amerika között, mindenekelőtt megfelelő állomásokat és a közbúlsó, leszállásokra alkalmas kikötőhelyeket kell berendezni, még pedig Irland és New-Scotlandon. Ezenkívül sokkal tökéletesebbé kell tenni

a meteorológiai jelzőszolgálatot. Észak-Amerikában. En bizony majdnem áldozatul estem annak hogy az időjelzés ma még megbizhatatlan ebben a viszonylatban.

Az volt a szerencsém, hogy még idejében kimenekültem a hóviharból, és mondhatom, nagy volt az örömöm, mikor a fergetegben repülve magasra tudtam emelkedni és ezekben a régiókban kedvezőbb hőmérsékletet találtam. Akkor meg voltam mentve. Sikkeremet nem kis mértékben annak köszönhetem, hogy praktikusán beépített, teljesen zárt és jól védett kabinban ültem s így aránylag nem sokat kellett szenvednem a szélről, a hótól és a vihartól.

— Utközben alig ettem valamit, és keveset ittam. Mindössze csak két-háromszor néhány kortynyi vizet, de megérkezésemkor nem voltam képes szomjúságomat oltani. A leszállás után este nem győztem eleget inni és éjszaka is felkeltett álmomból a szomjúság. Eleségül csak szendvicseket vittem magammal és másfelet ettem meg. Egyébként, ha unatkoztam is, időmet majdnem egészen kitöltötte a készülékek megfigyelése, különösen a kompaszé és a barografé.

Négül elmondta Lindberg, hogy a legveszedelmesebb utrészlete New-Scotland fölött volt mikor orkánszerűen dühöngött a hóvihar. A Matin megemlékezik még néhány kedves epizódra, amelyet Lindberg elmesélt. Pénzt nem hozott magával, Párisban aztán beváltásra küldött az Equitable Trust Company fiókintézetéhez, egy Newyorkban kiállított 12.755 frankról szóló csekket, amelyet ő maga mint átvevő Párisban így írt alá:

Capt. Charles Lindberg
Newyork — Páris.

Soha még csekk olyan hamar nem érkezett Amerikából Párisba, hiszen Newyorkban május 19-én volt keltező és Párisban az átvételkor május 22-ét írtak alá.

Lindberg különben a Deutsch de la Meurthus által neki adományozott 150 ezer frankot az elpusztult francia pilóták családjai segélypénztárának adományozta.

Aláírták a magyar főváros huszmillió kölcsönszerződését

BUDAPEST. Sipőcz budapesti polgármester és a Trust Company Bank képviselője, Fischer, tegnap aláírták a főváros huszmillió kölcsönéről szóló szerződést.

Képviselőket keresünk

Brassó és környékbeli vármegyék részére. Konzum cikkekkel a rakatot is vállalunk „TRANSPAL” kereskedelmi vállalat.
BRASOV, Căsuța postală 70.

Megjelent! Megjelent!

Némethy József:

Kőműves-mesterség

Gyakorlati kézikönyv kőművesek, munkavezetők, vállalkozók s főleg kőművesmesteri vizsgára készülő gyakorlatnok és segédek részére.

Hatodik javított és bővített kiadás
535 oldal. A szöveg köznyomott 920 képpel.
Ára 500 lej.

Az összeg előzetes beküldése ellenében portómentesen, ajánlva szállítja a

Brassói Lapok

Könyvosztálya.

Ujjongó viszályt vetette magát a portát a tengeri tömeg, verték a mellüket, azán összeölelkeztek és összecsókolóztak.

— Mutatod az utat...! — kiáltották a tömbre.

Majd hirtelen felkavargott a nagy tömeg... Követ, homokot hordott, egymásra rakta, összetapasztotta... Emelkedett a kőrakás... már a domb fölé... már a tetőn ülő fölé... magasra... átborult rajta a négy fal és eltakarta az eget... Lent meg a domb előtt, kőasztalt építettek... Állatot öltek a előtt, elégették... és szomorú dalt énekeltek az égett hus gomolygó füstjébe.

— Mutatod az utat... nagy vagy... mutatod az utat...!

Az Utkereső lemosolygott rájuk, hogyta hogy az emberek ünnepeljenek. Am nem sokára új építők jöttek, kezdték szabályosra formálni a pihenő dombot, körülépítették őt és faragott kőekből, aminek tömbje emberábrázatot mutatott. A nép pedig betódult a tömbre elé és porba vetette magát...

Szomorú lett az Utkereső megint. Éjszaka borult el minden ettől a szomorúságtól, aztán korbácsot font össze napsugárvesszőből, végigpacsolta őket. Majd felnyitotta a szobrot, ahogy magára maradt az elcsendesült világban és elindult újra a hegyen át igazabb újak felé.

Hiába hordta most is bőre alatt az oroszlánt, kígyót és a sást, csak botorkált a sötét sziklák között és akkor kapott nagyobb erőre, amidőn nyugtalanul kereső szemei meg látták a csucokra kuszni a napot; amely sárga volt, nagy sárga aranytál, és hozta magán a meleget, az emberek közé, akik lent nyúlógtak a völgyben a vizek partjain.

Fölért a csucokra. Körülnézett. A he-

gyeken túl új emberek álltak, nagy-nagy tömegben, feléje fordulva, kitárt karokkal. — Azokat is telehíntette sárga meleggel a nap aranytála. Közéjük ereszkedett az Utkereső és felvidult, amint megalapogatta szívüket. — Ures szívvel várták, hogy a napból leérkezzék és megáldja életüket. De körülögltek, amikor odaért és máglyarakást emeltek az erdő fái-ból, felültették a tetőjére, hogy ott beszéljen.

Am meggyulladt a nagy tűz a máglya alatt és lobogó fényen égett nemsokára. Ekkor azt érezte az ember, hogy kikuszik testéből szíszegve, csufokódva a kígyó, elröppen a sas és csak az oroszlánnal maradt együtt a máglya tetején. A körülállók pedig leborultak a tűz előtt és nem látták, hogy megmarja szívüket a kígyó...

Leszállt a tűzből az utkereső, átlépett a hentergő embertesteken, elindult tovább az utat keresni.

Most már az oroszlán volt csak meg a testében mint ment, mendégelt, völgyön-hegyen át, sebesült galamb esett eléje, azt ölelte a köpenye alá. Kelt-bukott a nap, este lett és megint világosság... Így ért el a másik nagy víz partjára, ahol kevesebb ember lakott. Halászok voltak azok, és nyomorultak. De közéjük fogadták a fáradt, sápadt vándort... és nekik kezdett el prédikálni:

— Szeressétek egymást... Isten van... és ti emberek vagytok...

A halászok és nyomorultak utána mormolták a tanítást, amit a forró napsütés csendjében és az éjszaka sötétjében mondott nekik a rongyos vándor. A gyülekezet pedig nőtt az egymásra muló napok alatt, de nem túl nagyra. Mindegyikük halász volt, meg nyomorult.

Egyszer csak ostorral és korbáccsal roant rájuk valahonnan egy nagy tömeg nép, kitépte a körülgürűzött körből az Utkeresőt akát láncra fűzték és elhurcolták. A halászok és nyomorultak azonban ott voltak a iekötözött vándor mögött az emberáradatban. Korbácsolt testükről patakzott a vér. Kísérték börtönbe, palotába, fekete arcu örök kö-zött a fehérruhás bíró elé... és tovább a hegyre, ahová fölhurcolták az Utkeresőt.

Epp akkor ért fel a nap is a csucsra, a mikor odaért a tömeg a rongyos, hajszolt emberrel. Karikát font a nap melegből és fényből a fejére, isten-koszorút, amit többé nem tudtak levenni onnan. Jóságos arccal nézte a korbácsolókat, megbocsátott nekik és megcsókolta kezüket, amellyel véresre verték a hátát-mellét... Aztán rálépett a csucsra, kitépte testéből a meggyógyult fehér galambot, meg az oroszlánt. Azok odasimultak gyorsan a körülálló halászokhoz és nyomorultakhoz... Majd szétterjesztette karjait, lehunyta szemét és... fehéredni kezdett az Utkereső... mindinkább napszínűre válni... A teste, az alakja megnőtt — nagyra, óriásra... Egyszer csak átszűrődik már testén a fény... elfoszlik az alak... Csak ott fent, ahol az égbe ért koszorús feje, látszik valami örvény... Abba futott be utána a nap is és sötétség borult az emberekre...!

Husvét volt.

A hasisalvó felébredt ágyán. Fáradt volt és boldogtalan. Kereste a napot, amely ott volt pedig az ég delelőjén és nevetett arra a bolondos emberre, aki, hogy meglátta — visszanevetett rá...

Vigan megyünk tönkre

vagy

Pillanattfelvétel egy bukaresti nászkomédiából

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az alábbi cikk, ha nem is teljesen szerkesztve, de mégis hozzátartozik az előbbi közleményhez, melyek nem kis merészséggel a humoros jelleget vindikálták maguknak, jóllehet, erre nem volt semmi jogcímük, legfeljebb az, hogy a házasság problémáját vették bonckés alá. Szegény szerszám bele is törött ebbe a keserű műtétbe.

Jelen inzultus tehát mintegy befejezné a két előző merényletet. Azonban köztudomású az, hogy újságcikkek sohasem élnek tovább 24 óránál, és így ennek a ténynek, valamint szíves engedelmségük alapján vizsgáljuk a fentemlített közleményeknek a tartalmát. Hogy egészen rövid legyek, nem volt azokban semmi egyéb, mint hogy a házasság milyen szomorú, és általában milyen morálmentes intézmény. De ezen ne tessenek tündönni... Hiszen csak afféle generális tételről volt szó, mely nem vonatkozott egyéni esetekre és így az ön esetére sem, sőt még az enyémre sem. Ami csak dicséri fenti sarkigazság elfogulatlanságát és szinte megköveteli a nyájas olvasótól, hogy némi respektussal vegye tudomásul indokaimat. Persze könyvű volt Strindbergnek hiszen ő ezer és egyszer fizetett rá a házasság illúzióira. De én kérem nem rendelkezem ilyen bőséges tapasztalati anyaggal, sőt éppen egyensúlyban vagyok, most csináltam meg a mérleget, abszolúte nem követelhetünk egymástól semmit. Ez pedig eléggé bizonyítja filozófiai kifejtéseim tökéletes elfogulatlanságát.

Tehát ott hagytuk el, hogy a házasság gyatra intézmény. De persze, ez alól a szabály alól igen sok a kivétel. Láttunk mi már éjjeli öt nappal meghalni...

Vigan megyünk tönkre

Tehát a házasság szomorú probléma, tragédia, sok komikus elemmel. Kezdem például azon, hogy alattam lakik egy orvos, igen művelt, kedves uriember, aki halálos ellensége mindenféle olyan társadalmi köteleknek, mely Isten és ember előtt két különlemű lényt köt össze egy életre egymás ellen. Ebből a forradalmi szemléletből szinte önként folyik, hogy öt éve egyebet sem csinál, mint a lányát próbálgatja férjhezadogatni. Hiába minden ultramodern felfogás, ő csak adogatja, adogatja, sajnos, kicsi a keletje. Olyan nála a házasság, mint az ágy: megveti, de belefekszik.

Pedig egészen megfelelő kis teremtes ez az orvosi csemete. Nem szép ugyan, de nem is kell féltetni. Ezzel szemben nincsen hozománya, tehát nem hányhatja majd a férje szemére, hogy ő hozta a pénzt a házhoz. Nem túlságosan okos, de legalább nem üti bele az orrát életpárja számadásaiba. Egy kicsit satnya, mert hét hónapra jött világra: de ez is fürgesége mellett bizonyít.

Egyszóval asszonynak való fehérteseléd, s még sem jut pártá alá. Ezzel szemben, jövő vasárnap lesz egy hete, férjhezvitték a doktorék szobalányát. S hozzá még milyen karriert csinált! Egy igazságügyminisztériumi segédtsízt vette el, 1800 lej fixszel és mellékkel. Ez összesen 20 ezer lej. Remélhet-e álmában is ilyen egy félkülvárosi háztartási alkalmazott?

Pedig ennek a szobalánynak az előnyeifelfőpültek a kisasszonyé mellett. Például olyan szeme van, mint két karbunkulus. (Régi, de jó hasonlat.) Az arca majd kiécsattan a duzzadó, egészséges pudertől. Csupa ragyogás és kellem az a nőszemély s ugyancsak emberl egyen ez, ami segédtsízi viszonylatok-férfiak ostroma elől. Ezenkívül 80 ezer lej készpénze van, ami segédtsízi viszonylatokban egészen tekintélyes mőring. Tehát ezért is megkeserüli még Krisztus urunk születését a szegény áldozat. Az ezze pedig úgy

— **Makacs székrekedés, vastagbél kataris, vértorlódás, puffadás, aranyeres csomók, csipőfájás** eseteinél a természetes „**Ferenc József**” keserűviz, reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve, rendkívül becses háziszser. Klinikai megfigyelések tanúsága szerint a **Ferenc József** víz még ingerlékeny belü betegeknek is fájdalom nélkül hat. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

forog, mint az ördögmotolla. Az orvosom állítása szerint ez a kitűnő személyzet egy négy lejes tételnél öt lejt kereselt (Ezzel a fáradsággal már irodalmi tételekkel is foglalkozhatott volna.) A termete pedig? Debella kedves hölgyeim és uraim, valóságos debella. Istenemre, nem szeretnék a gyöngéből nem e kiváló példányának a kezei közé kerülni, pedig ugyancsak edzett ember vagyok s még öt évvel ezelőtt is 80 kilót emeltem félkarra!

Szóval az orvoskisasszony, aki nem provokatív szépség, aki nem vágja milliószor szemébe közé a hozományát aki előnyöset butuska és aki gyöngé, mint egy hamis terepártában marad, míg a szobalány, aki felkötő jelenség, aki úgy ring az utcán, mint egy komfortabl, aki 80 ezer lejjel egész a surig társul be életed kis szusztermühelyébe aki okosabb, mint az egész pereputtyod, s a körme alatt több piszok van, mint amennyi a teljes szellemi felkészültséged, s végül aki ötször csattint, míg te egyet gondolsz, az csipeti el a maga igazságügyi porta egyik nyesarcu padusahját, ahogy éppen tetszik.

A szegény ragyogó pófázmányu padimég nevetett is hozzá. Mintha a vágóhídi lalacka vidáman rőfögni kezdene a székálló gény előtt. Nem hiába, igaza van a magy közmondásnak, hogy vigan megyünk tönkre...

Kilenc volt kialkudva...

Délután négy órára volt kitűzve az esküvő, de már kettőkor kikönyököltünk az ablakon. Ugyanis az orvos alattunk lakik, míg felső lakosztályt a háziasszonyom foglalja. Természetesen ő is kiterelbesedett az ablakon s miután a szertartás meglehetősen lassan kezdődött, időtöltésből felemelte a lábunket néhány ezer lejjel.

Igy kezdődött az esküvő. Félháromkor következett aztán a tulajdonképeni ceremónia, mely a bukaresti házasságoknál ugyan csak bő változatban kerül terítékre. Mindezekelőtt felvonult egy papircsfrangokkal és virágokkal dusan díszített kézfogató, mely a vőfélyeket hozta. A nagy nap tisztelőit kissé illuminált állapotban érkeztek, és a kocsissal együtt a széles folyosón helyezkedtek el.

Öt perccel utánuk három ragyás cigánnyal szaporodott az ünneplő közönség s a következő pillanatban holmi istenverte zené instrumentumokon felcsendült a „Cucule”, a bukaresti kivégzések halhatatlan nászindulója. Hölgyeim és uraim, ha eddig kétkedtek, jöjjenek le fővárosunkba és hallgassák meg ezt a cuculét: tudom Istenem, hogy elmegy a kedvük attól a színjátéktól, mit menyegzőnek hív a nép egyszerű, de faragatlan gyermeke.

Szóval: felhangzott az esküvői himnusz. Utána pedig előlépett a vőfély és ékes románsággal, mely szabad magyar fordításban a következőképpen hangzik, elmondotta a beosztott beszédét:

— Uram, uram, jó nagyságos uram, kilenc volt kialkudva!...

Négy vőfély és három cigány az hét. Kilencszer hét — mint már a gyermek is tudja — hatvanhárom. Tehát hatvanhárom pohár. Mert itt pálinkáról van szó.

S richtig, az örömanya már hozza is a nagy tálat. De nini, hiszen ez csak 42 kupica. Nem, ez már nem járja, tisztelt vendéglátó orvos ur. Tessék csak betartani a szót. Szerződött bér, osztott konc.

S a vőfély újból előre lép, de ezuttal hangját feljebb emeli kisé:

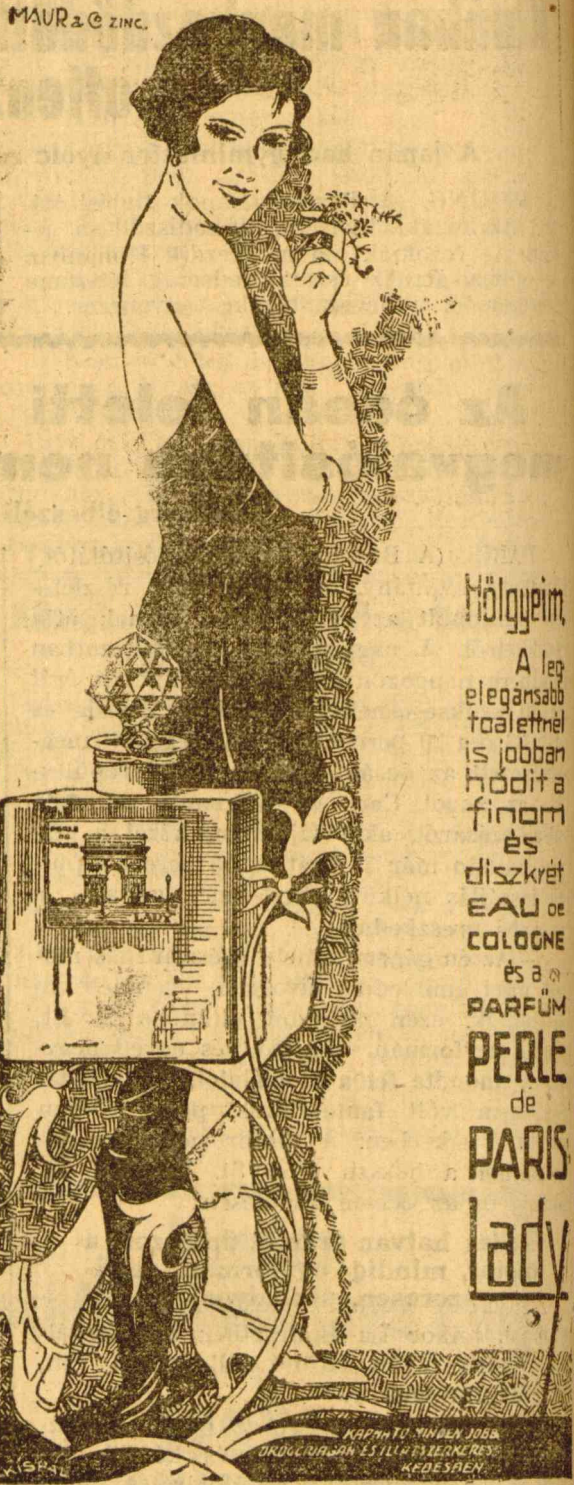
— Uram, uram, nagyságos uram, kilenc volt kialkudva!...

De erre már az én doktorom se hagyja magát. Még hogy öt gyalázatban hagyják a ház előtt? Kirohan a folyosóra és megadja a módját a cincogó cigánynépségnek.

Nem telik bele fél perc sem, parázs verekedés támad. Különösen a füstösökben buzog az önért. Hogy jönnek ők hathoz mikor kilenc áll a szerződésben? Csak úgy zeng-zug a ház. Ugy látszik, baj lesz a menyegző körül.

Végül az örömanya kibogozza a gordiusi csomót. Cselédem, akit kikölcsönöztem erre az ünnepi alkalomra, lefut a szomszéd korcsmába s felhoz két liter sligovicát. Húszat se fordul a percmutató, s máris részeg az egész társaság. A vőfély nagyokat kurjint és utszé-

MAUR & ZINC.

Hölgyeim,

A leg-elegánsabb toalettnél is jobban hódít a finom és diszkrét EAU de COLOGNE és a PARFUM PERLE de PARIS Lady

li célzásokat tesz két fiatal lélek küszöbön álló egyesülésére. A menyasszony csupa diszben, boldog, mint a hal a vízben. A kisasszony szíve gyászban, nem leli helyét a házban. A vőfélyek szeme ragyog, édes komám részeg vagyok. A ragyások vigan ropnak, amit látnak összelopnak.

Édes-keserű epilógus

A menyasszonyon elvégzik az utolsó simításokat. Bizony Isten, remek egy perszóna. Különösen a feji része tetszetős, melyet kivételesen aranyhajjal fontak teli. A bütyk aranyfonatok szinte a földet verik. Hiába mondom, hogy kár erre a piszkos udvarra ilyen nagy fáradságot pazarolni...

A ház előtt már összegyűlt a környék apraja-nagyja. Bezzeg ezek nem annyira cinikusak, mint én és az egész ügyet szebb oldaláról szemlélük:

— Jaj, de szép is a menyasszony!

— Bizony, pompás fiu ez a vőlegény!

S emellett igazi gyöngéd, kellemes férfi. Mijkor arája megbotlik az udvar kövezetén, szinte megáll a szíve az aggodalomtól s úgy kap utána, mint a menyét. Még a feleségem is meghatódik, ezen a tulzott figyelman:

— Látod, te még akkor sem sietnél így, ha az Eiffel-toronyról esnék le!...

— No, csak hallgass! Nézd meg majd ezt a bandzsí legényt öt éves házasság után, mit csinál, ha neje önagsága lezuhan a Himnuszjáról?...

De viszont ennek nincs semmiféle jelentősége a küszöbön álló nárti szempontjából. A kocsisok vidáman csattintanak és a menet elindul. A menyasszony enyhe szerellemmel pislog embere felé. Az örömanya zokog. Orvosom boldogan sóhajt fel. A háziasszony emeli a bért.

Mindenki örül és jól érzi magát. Csak én vagyok keserű. És talán önök, hölgyeim és uraim, akikre ezennel átruházom savanyú érzelmeimet. Bocsássanak meg, nem tehetek róla...

40.000.000 ! Miért ?

Evenként 40.000.000 darab Cadum szappan fogy el, azért, mert a teljesen semleges Cadum szappan a bőrt csillapítja és mert kétszer annyi ideig tart, mint minden más szappan, mivel a nedvesség legkisebb részét is kivonják belőle.

Ne vegyen más szappant, mint a Cadum szappant, amely a „Cadum baba” védjeggyel van ellátva. Ez az egyetlen Párisban gyártott szappan.

243 III.

A Magyar Párt szatmári csoportja összeköttetésbe lépett a szlovenszkói magyar nemzeti párttal

SZATMAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Bakó Ignác, a Magyar Párt szatmári csoportjának elnöke a szlovenszkói magyar nemzeti párthoz fordult, s kérte a kassai kerület segítségét két ott tartózkodó Erdélyi ember ügyében. A kassai nemzeti párti szervezet válaszolt Bakónak, melyben hangoztaták, hogy már régen keresik a kapcsolatokat a romániai testvérpárttal, s örvendenek,

hogy segítségére siethetnek. A két erdélyi magyar ügyét elintézték, s a jövőre nézve is kéri a kapcsolat kiépítését. Kéri, hogy az itteni párt segítse az Erdélyben tartózkodó szlovenszkói magyarokat.

Az üggyel, amely a két ország magyar szerveinek egymáshoz való közeledését indítja utnak, a Kassai Napló vezércikkben foglalkozik.

„Csak egy szegény kisgyermek fog sirni az anyja után...”

Beszélgetés egy közismert kolozsvári uriasszonnyal, aki májusban meg akart halni, de négyéves kis fia megmentette

KOLOZSVAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Alig egy pár hete néhány soros rendőri hírből a Brassói Lapok is beszámolt arról a Kolozsváron történt öngyilkosságról, amelynek szereplője egy feltűnő szépségű és Kolozsvár román társadalmában közismert uriasszony volt. A rövid, pár soros híradás arról szólt, hogy P. Anuta, fiatal, alig 23 éves uriasszony, egy ismert állami tisztviselő felesége nagyobb adag morfiummal megmérgezte magát, állapota rendkívül súlyos, tétlenek oka ismeretlen.

Jól tudjuk, hogy minden esemény csak 24 óráig nat a nagyközönség számára a szenzáció erejével, így tehát P. Anuta öngyilkossága fölött is hamarosan napirendre tértek az emberek, annál is inkább, mert az öngyilkosságot megkísérelt uriasszony 8-10 nap múlva teljesen felgyógyult. A felgyógyulás után azonban kolozsvári körökben megindultak a kombinációk a szép és fiatal asszony öngyilkosságának az okát illetően. Mi lehet az öngyilkosság mögött? Miért akarta P. Anuta olyan könnyelműen eldobni magát az élet? Mert ugyebár az mégsem rendes dolog, hogy valaki meg akar halni, akinek a sors szépséget, pompás fiatalságot és jólétet ajándékozott s még hozzá egy négyéves ragyogóan szőke gyermeke is van. Szublimis lélek lehet talán, akinek tul kiabáló, góromba és bántó az életnek minden egyes meg nyilvánulása? Vagy hiba csuszott be valahol a családi élet harmóniájába? Miért... miért akart megadni P. Anuta? — szakadt fel az érdeklődés, a kíváncsiság előbb csak suttogva, majd egyre hangosabban. És megindultak a legkülönfélébb magyarázatok, amelyek minden hasonló esetben bántóan és a legérzékenyebben szoktak hatni arra, aki csöndesen, egy hang nélkül, tisztán csak lelkének sugallata után indulva akarta itthagyni az életet.

P. Anuta azóta a tragikus éjszaka óta felgyógyult, testileg és lelkileg is megerősö-

dott, elhatároztuk tehát, hogy felkeressük és a finom diszkréció megsértése nélkül megkérdezzük, hogy egy-két szóval magyarázza meg az okát kétségkívül nem mindennapos öngyilkosságának.

Együtt Anutza asszonnyal, aki Puskint olvas és már mosolyogni is tud az életnek...

P. Anutza asszony szülei házában a kertjében fogad. Egy kis padon ült, amelyet jászminbokrok vettek körül és a bágadt dél utáni napfényben olvasott. Amikor észreveszi, hogy idegen közeledik feléje, zavartan feláll. Bemutatkozás. Az újságíró szóra elmosolyodik és anélkül, hogy egy szót is kérdeznék, egyszerűen és kedvesen kijelenti: — Oh, kérem; hiszen az már rég volt.

— Nem is azért jöttem nagyságos asszony — akarom megkérdezni a mondanivalómat, de ő hirtelen közbeszakít:

— Tudom, interjuról van szó. De én olyan nagyon és olyan erősen felejtani akarom azt az éjszakát, hogy egy szót se fogok mondani az egészről.

— Ez esetben nem is annyira interjuról van szó nagyságos asszony, mint inkább egy néhány szavas egészen halk beszélgetésről, amely a legkisebb mértékben sem fogja túllépni a diszkréció határait.

— Bármilyen formában is történjék, nincsenek egy nyelvnek sem olyan halk szavai, hogy annak az éjszakának az emlékére való beszélgetés ne fájjon nekem. De ha mindenáron akar annak a borzalmas tettelemnek okáról hallani valamit, úgy mindössze csak a következőt mondhatom:

— Férjes asszony vagyok. Az uramat már több mint egy éve más városba helyezték, ahol egy ideig együtt voltunk, de pár hónappal ezelőtt én visszajöttem a szüleimhez, mert szó volt arról, hogy a férjemet is vissza fogják helyezni Kolozsvárra. De ez

nem fontos. Az utóbbi télen Besztercén állandóan társaságba jártunk és minden héten voltunk vadászaton is. És most elmondom azt is, amit el kellene hallgatnom, de megteszem ezt azért, mert az az érzés, amiről akkor azt hittem, hogy teljesen urrá leszek fölöttem, már teljesen elmúlt.

Egy ilyen vadászat alkalmával megismerkedtem a bonchidai vadászkastélyban egy fiatalemberrel és attól a perctől kezdve minden gondolatom messze eltávolodott a férjemtől. Kínos, nehéz hetek következtek és mindenütt csak a magányt kerestem. A legkínosabb küzdelmet vívtam saját magammal. Meg tudja érteni ugy-e. Férjem nagyon szeretett és én sohasem akartam őt elhagyni. Nem volt egy pillanatnyi nyugtom és kora tavasszal visszajöttem a szüleimhez. Husvétkor a férjem is hazajött és akkor úgy éreztem, hogy teljesen elhidegülttem iránta. Kétségbeesett napok következtek ezután. Május lett és én nem bírtam nézni másoknak az örömét. Hiszen minden csak egy perc — gondoltam és számot vettem egy napon mindennel.

— Ha én el is megyek, alapjában véve semmi különösebb dolog nem fog történni, mindössze csak egy szegény kis gyermek fog sirni az anyja után... az én drága kis fiam, akinek azonban a véletlen most visszahozta az édes anyját. Most már megtanultam: miért is akartam elmenni, és miért maradtam mégis itten? — nem kell az ilyesmin gondolkodni, csak élni kell és minden virágot elfogadni a tavasztól. A többit már tudja: május tizedikén éjfélkor akartam meghalni. Tizenhat centigramm morfiумot vettem be és két órán át életem, virágok és halál között voltam. Megmentettek.

— Életem maradásomat négy éves fiamnak köszönhetem, aki éjszakai álmából ébredve hozzám jött és amikor látta, hogy én mozdulatlanul fekszem, keservesen sirni kezdett. A gyermek sírásra bejöttek a többiek a szobába. A többi már az orvosok dolga volt.

— És most itt vagyok a kertben. Puskin Anyeginét olvasom, s azt se bánom, ha megírja a szerkesztő ur, hogy már megtaláltam az igazi életet, amelyet feledhetetlen ajándékkul a gyermekem hozott vissza nekem, akinek már nem kell sirni édes anyja után.

A visszahozott boldogság és két ragyogó szempár

Es az asszony szemében most a kiegyensúlyozott élet ragyog, amelyről egy pillanatra megfeledkezett, s halálosan marcangoló lelki viaskodással vásárolt meg. Szeméből könny csillan ki, amikor gyermeke odaszalad hozzá, és jászminvirágot tűz a hajába. Mint két gyermek játszadoznak el és csak az a vágyuk, hogy a kis fiu apja is közöttük legyen.

A két kacagó szempár ragyogóbb, mint a májusi napfény. Hosszasan elnézem őket így együtt. Ők: a mai kor. Fiatalságukon már levezetődött a szenvedés egy része. De mégis ott van előttük az igazi élet diadala: a gyermeknek a visszahozott boldogság és az anyának a megtalált szív.

NEUCHÂTEL-I CSILLAGVIZSGÁLÓINTÉZET (Svájc) 104 első díj
NEMZETKÖZI VERSENY A-L BREGUE 1926-1928 2 első díj

MOVADO

KEW-I CSILLAGVIZSGÁLÓINTÉZET (Angol-ország)
For superior merit „Especially Good”
LEGMODERNEBB PRECÍZIÓS ÓRÁK.

2566

Longines

7 GRANDS PRIX Elegans és pontos

Kávéházban, étteremben és mindenütt, ahova magyarok járnak, követelje a „BRASSÓI LAPOK”-at, Románia legeretterjedtebb magyar napilapját.

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban. Az előfizetésre vonatkozó tudnivalók az első oldalon, a lap fején olvashatók. Hirdetéseket vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők, vagy pedig bármelyik hirdetési iroda vagy bizományosnak utján is feladhatók. A *-gal megjelölt közlemények díjazás alá esnek.

Felölsszerkesztő: Kocsis Béla.

A Brassói Lapok nyomdavezetőségének kiadása

A Brassói Lapok egyes példányainak ára (Bukarestben is) 5 lej, vasárnap 6 lej; Ausztriában 30 garas, Csehszlovákiában 1 cK., Jugoszláviában 2 dinár, Magyarországon 2060 m. K., Franciaországban 50 centimes, egyebütt 6 lej értékű váltató.

Vasárnap, május 29.

Kat.: Exaudi, Maximilian. — Prot.: Roland. — Görög: Teodor. — Izr.: 5687. Jár 27. — A nap: 4.10—19.45. — Hold: újhód 80-án 4.14 órakor.

— Időjárás: Derült idő várható lassu hőemelkedéssel.

A mi térképünk

egész Románia. Ma már mindenütt élnek magyarok. Nemcsak Erdélyben és a szorosan hozzátartozó részeken, hanem Bukovinában s a többi csatolt területeken, s a hegyeken túl mindenütt. Olténiában és Munteniában, a városokban mint kereskedők, munkások, iparosok és iparkodók, a falvakban mint jószágigazgatók, a kikötővárosokban, a petroleum-telepeken, mindenütt ott vannak a mi testvéreink, s mindenütt becsülik őket, mert ők is megbecsülnek másokat, s ahol a magyarok ott vannak, ott van a Brassói Lapok is.

A Brassói Lapokra mindenütt szükség van. Ahol tömegesen élnek a magyarok, ott szükség van rá, mert sok embernek közös hangja a Brassói Lapok. Ahol csak egy-egy magános magyar él az idegen tenger közepén, ott meg szükség van a Brassói Lapokra, mert ez a legfontosabb kötet, amely a magyarokat egymáshoz fűzi. Ahol sokan vagyunk, ott megerősít bennünket egy máshoz tartozásunkban, ahol meg kevesen, ott ez nemcsak szimbólum, nemcsak jelkép, hanem élő, mindennap beköszönő, mindennap friss híreket hozó valóság, a magyar léleknek a megnyilvánulása, a magyar sírás egymás között, őszinte szavaknak a kiöntése és kiscserélése, a magyar léleknek felszárnyalása.

A Brassói Lapok mindenüvé elkíséri a romániai magyart, és mindenütt még magyarrá teszi mindnyáját. S nem mi futunk utánuk, — ők maguk visznek bennünket szerte az egész országban. A mi ügynökünk a magyarság, mi nem jártunk sehova ingyen példányokat osztogatni, mi nem molesztáltuk hónapokig tartó díjtalan küldéssel a nép vezetőit, mi nem csináltunk sehol hangos reklámot, a mi plakátjaink nem borítják be a falakat, a mi egyetlen harcosunk a lapunk, amelyen túl mi sohasem léptünk. És mégis: a mi térképünk egész Románia.

Hogy adták annak idején kézzől-kézre a Brassói Lapokat, mikor még nem volt szervezet, nem volt nagy kiadóhivatali berendezkedés, még alig tudtuk a vonatok járását, s nem mi, hanem a közönség növesztett bennünket olyan hatalmas rohamossággal nagyra! Hogy ügynökölt értünk minden szó, amit leírtunk és minden olvasó, akinek a Brassói Lapok a kezébe került! Hogy ajánlkoztak az emberek, hogy figyelmeztettek, hogy tanítottak bennünket, hogy vezettek és hogy támogattak, s hogy teremtetek meg maguktól azt a hatalmas hálózatot a Brassói Lapok számára, amely ma egymagában áll Románia egész sajtójában és amely a magyarság igazi elterjedését mutatja ebben az új országban. A Brassói Lapokat terjeszteni kellett, mert a magyarság élni akart s a Brassói Lapok ennek az életnek nemcsak minden nap hatalmasan megújuló megnyilatkozása hanem a nemzeti öntudatnak vezetője, tanítója, a nemzeti önérték fejlesztője s ennek

Holnap már mindenki megludhatja, hogy mi történt egy éjszaka a berwicki kastélyban

6884

a nemzetnek létért folytatott küzdelmében hatalmas fegyvere.

Ma is a közönségünk visz bennünket. Ma is ők a mi egyetlen erőforrásunk. Ma sincs szükségünk másra, mint hogy lássanak és olvassanak bennünket, — ők nem hagynak el, ahogy a vér nem hagyja el a vért, mert minden sorunkból érzik, hogy az ő szavuk, az ő kívánságuk, az ő ki nem mondott, ki nem alakult elgondolásuk az amit a Brassói Lapok elvisznek hozzájuk.

S ezt a közönséget mi is magunkénak érezzük. Rajta kívül nincsenek céljaink s rajta kívül nincsenek feladataink. Mi csak ők értük állunk fent, értük dolgozunk és erőért újra, meg újra csak hozzájuk fordulunk. S az ő munkájuk egy pillanatra sem szünetel: a Brassói Lapok szüntelenül terjed és nő, és a mi szüntelenül javuló munkánk árnyában szaporodnak az előfizetők, az olvasók, szaporodnak térképünkön a községek s a városok és táborunkban a magyarok.

Ez az ami bennünket éltet és fenntart: a magyarságnak a szeretete irántunk s a mi áldozatos munkánk őéért. Magyar véreink, vigyetek, terjesszettek, építettek bennünket tovább. Dolgozzatok velünk és értünk, hogy a magyarságért tovább dolgozhassunk. S szaporítsátok az olvasók számát és az olvasókat tegyétek előfizetőkké. Fizessetek elő, hogy hadd haladhassunk valamennyien együtt tovább új eredmények felé és új munkák felé.

A BRASSÓI LAPOK előfizetési díja: egy évre 1000 lej, fél évre 520 lej, negyed évre 270 lej, egy hónapra 100 lej.

Bármely felekezeti papjai, tanítói és tanárai, nemkülönben az állami iskolai tanítók és tanárok is a fenti előfizetési díjnak csak a felét fizetik.

Az előfizetési díj legkönnyebben postautalványon küldhető be a kiadóhivatal címére.

Előfizetőink 25 százalék kedvezményt kapnak minden könyv után, amely a Brassói Lapok könyvosztályának kiadványa. Irjegyzéket kívánságára bárkinek portómentesen küldünk.

— **Ferdinánd király a bulgáriai Derwent fürdőbe megy üdülni.** Szófiából táviratozzák, hogy a Dnevnik című szófiai lap közlése szerint Ferdinánd román király a legközelebbi napokban Bulgáriába érkezik, hogy ott a Szófiához közel levő Derwent rádióaktív fürdőhelyen gyógykezelést tartson. Derwentben Boris bolgár királynak villája van, amelyet Ferdinánd királynak a gyógykezelés tartamára rendelkezésre bocsátott.

— **Berthelot tábornok Kolozsvárt.** Berthelot tábornok pénteken délután háromnegyed ötkor Kolozsvárra utazik. A tábornok tiszteletére nagyszabású ünnepségek vannak programra tűzve. Péntek este a tisztí kasszinó ad bankettet, szombat délután a városi tanács rendez közebédet az illusztris vendég tiszteletére. Szombaton délután a kolozsvári francia konzulátuson ünnepélyes recepció lesz. Berthelot vasárnap délelőtt utazik el Kolozsvárról Marosvásárhelyre. Kisérétében lesz gróf Lague, kolozsvári francia konzul is.

— **Pop Csicsó Marosvásárhelyen.** Marosvásárhelyről jelentik: Pop Csicsó ismert nemzetipárti román politikus Marosvásárhelyen Jarda dr. ügyvédnél tartózkodik. Egyesek szerint családi ügyben látogatta meg a székely fővárost, mások azt állítják, hogy politikai tanácskozásokat folytat a nemzetipárti vezetőkkel.

— **A patriarcha Athénben.** Bukarestből telefonálják, hogy odaérkezett jelentések szerint Miron Christea patriarcha tegnap Athénbe érkezett, ahol az ottani görög keletiek lelkes ünnepséggel fogadták. Elhatározták az ottani görög keletiek, hogy Athénben kongresszust fognak tartani.

— **Szenes Béla meghalt.** Budapestről táviratozzák: Szenes Béla író és vígjátékiró, ma reggel szívszélhűdéssel hirtelen meghalt. Szenes Béla a háború befejezése után tűnt fel a budapesti színpadokon vígjátékaival amelyeket közül a Buta ember és a Gazdag leány című vídám életképek hozták meg neki a sikert. Az első sikerek után egymásután adták elő a budapesti színházak műveit s épen a közelmúltban legutolsó darabja a Nem nő-sülők aratótt nagy sikert a Vigaszínházban. Az aránylag fiatalon elhunyt tehetséges színmű-
ró váratlan halála igaz részvétet keltett.

Világsajtó humora

A dühös férj: Nincs kész az ebéd? Máris megyek egy vendéglőbe.

A feleség: Vársz öt percig?

A dühös férj: Addig elkészítet?

A feleség: Nem, akkor én is veled tartok.

Kéjutazások

a „STELLA D'ITALIA” szalongozhajóval

Legközelebbi indulások:

8. Utazás: Dalmácia, Sicília és Észak-Afrika. Junius 14 től 30-ig. Utiköltség 24 angol fonttól fölfele.

9. Utazás: Olaszország körül, a Francia Rivieráig. Julius 2 től 20-ig. Utiköltség 27 angol fonttól fölfele.

10. Utazás: Észak-Afrika, Görögország és Dalmácia. Jul. 21-től augusztus 6-ig. Utiköltség 24 angol fonttól fölfele.

Ezen, valamint az ezutáni utazásokról szóló kimerítő prospektus és uttleírás ingyen kapható.

COSULICH LINE București, Calea Griviței 161

— Ma este kezdődnek az öregdiáktalálkozó ünnepségei. A brassói római katolikus főgimnázium öregdiákjai találkozójának ünnepségei ma este megkezdődnek. A részletes program a következő: Május 27-én: az öreg diákok érkezése. Este 8 órakor a Korona-szálló különtermében ismerkedő-est. Május 28-án: reggel fél 9 órakor gyülekezés a régi iskola udvarán. Pontos megjelenés szükséges, hogy az öregdiákok fényképfelvétele megtörténhessen. Kilenc órakor zászló alatt felvonulás a plebánia-templomba a szentbeszéddel kapcsolatos hálaadó istentiszteletre. Utána az új épület kapujához vonulás. Itt az igazgató üdvözlí az öregdiákokat s vezeti őket a tornaterembe, ahol diszkygylés keretében üdvözlések és a segítő-egyesület megalakulása. Közgyűlés után három csoportban a temetőbe vonulunk, hogy áldozzunk elhunyt tanáraink és diáktársaink emlékének. Délben ebéd tetszés szerint. Délután pontosan fél öt órakor a Redout színháztermében az intézet jelenlegi növendékei az öregdiákok tiszteletére előadják Farkas Imre „Iglói diákok” című énekes diáktörténetét. Este 8 órakor barátságos közös est-ebéd a Korona-szállóban. A színházi előadásra és estebédre az intézet minden jó barátját szívesen látjuk és meghívjuk. Színházi jegyeket Czink és Werzár öregdiákok dívaláru-kereskedése (Kolostor- és Weisz Mihály utca sarok) árul. Estebéd-jegyeket Werzár Aladár öregdiáknál (Népbank) és dr. Király Henrik tanárnál (főgimnázium) lehet váltani. Ez utóbbiak kiváltását lehetőleg péntek estig kérjük.

— **Halálozás.** Miklós Antal nagybirtokos, az Országos Magyar Párt csíktaplocai tagozatának alelnöke, községi tanácsos 56 éves korában meghalt Csíktaploczán.

— **A brassói vándorlókutatóalkalmából** rendezett előadás műsorát és színlapját is hozza a holnap megjelenő Színházi Újság legfrissebb száma.

— **Gazdanap Székelykaáiban.** A marosmegyei Földműves Szövetség megkezdte az ez évi ismeretterjesztő előadásait. Az első ilyen előadás Székelykaáiban június 6-án pünkösd másodnapján tartandó gazdanap lesz. Program szerint állatdíjazás, versenyfeljés s a teigazdaság köréből vett szakelőadás, majd az eke-bemutatót és Traktor szántást a talajművelés köréből vett előadás egészíti ki. Ezután gazdaértekezlet lesz szintén szakelőadással kapcsolatosan. Délután versenykaszálás, löverseny és ifjúsági sportszámok teszik változatossá a gazdanapot. Este pedig a gazdaifjúság műkedvelői előadják Zilahy Lajos „Süt a nap” című színművét, melyhez bevezetőt Orbán Balázs földm. szöv. igazgató mond.

— **A kafi. majális** e hó 29-én, vasárnap a kis Honterus téren, a jelzett program szerint megtartjuk. Reggel 8 órakor fogunk gyülekezni a kath. elemi iskola udvarán, a nonnan háromnegyed 9 órakor katonazenével indulunk. Künn, a majális terén kitűnő konynát és italokat talál a szórakozni vágyó közönség. A közúti vasut délelőtt fél 10 órá-tól kezdve minden félóránban külön vonatokat indít.

Használt reszelők és ráspolyok újravágását szakszerűen végzik

Szilágyi és Pusztai

ORADEA-MARE, Calea Victoriei 29. (volt Kolozsvári-u.)

Vidéki rendeléseket a leggyorsabban és legpontosab-

ban eszközöl.

Kérje azonnal legújabb díjmentes árjegyzékünket

Okvetlen tegyen egy próbarendelés!

2480

A női álmok ideálja.

Szakemberek készítik az
INSTITUT de BEAUTÉ
DORTHEIMER-ben.
BUCUREȘTI, Calea Victoriei 50. — Tel. 2735.

(*) 800 lejtbe kerül ma egy 1000 oldalas regény s tőlünk 140 lejtért kapja meg, ha előfizet a Gróf Monte Cristo új népszerű 50 füzetes kiadására. Az eddig megjelent 25 füzetet azonnal megkaphatja. — Mutatványfüzetet teljesen ingyen küldünk. Brassói Lapok Könyvosztálya.

— A Szilágymegyei Gazdasági Egyesület tisztújító közgyűlése. A Szilágymegyei Gazdasági Egyesület tisztújító közgyűlésén elnöknek gróf Bély Kálmánt, a Magyar Párt szilágymegyei tagozatának elnökét választották meg. Alelnökök lettek: dr. Papp György, a megyei tanács elnöke, dr. Papp Gyula, szubprefektus és dr. Gazda Endre, a szilágymegyei Magyar Párt alelnöke.

— A román kath. nőegylet 30-án, hétfőn délután 5 órakor az elemi iskola rajztervében tartja az évi közgyűlését, a már ismertetett tárgysorozattal. Kérjük az érdeklődőket és a tagok megjelenését. A vezetőség.

(*) **Elvesztett folyó** hó 19-én a Nagyvárad-Brassó vonaton egy katonai igazolvány, a mely Venter Flora névre volt kiállítva. Bejelentés megtalálójára adja le jutalom ellenében a lap kiadói hivatalába.

(*) **Fogászok köréből.** A nyári szezon alatt délelőtt 9—12, délután 2—6 óráig fogad Gerő Arthur dentist Brassó, Lensor 29. sz.

— **Stefanides József énekkurzus.** Stefanides József, a Magyar Színház kitűnő karmestere három hónapos énekkurzust nyit Brassóban. A kurzus a hangképzésre, hangfejlesztésre, valamint opera és operett-szerepek betanítására terjeszkedik k. Erdeklődők a színháznál jelentkezhetnek.

(*) **Belső és sebészeti beteg**ek röntgenvizsgálata dr. Fischer Gyula szakorvos röntgenlaboratóriumában Brassó, Kapu-utca 69. sz. Fogadó óra hétköznapokon d. e. 9—12 és d. u. 4—7-ig.

Képvisező: **MARTIN TROST, București,**
Str. Toamner 62.

BIOGLOBIN

Törvényileg védve.

„Egy tisztes Haemoglobintartalmú erősítő”

Vérképző Izomerősítő Idegerősítő
Étvágygerjesztő Élénkítő

Minden erős hatás nélkül egy a fogakra mint a gyomorra
Rapható minden gyógyszerárban
vagy a készítőnél

FABRITIUS GUIDO

gyógyszerész, Nagyszeben-Sibiu

Galeriile
50 különböző

Langhaus
szakma

Nagy küldemény érkezett az alábbi szezoncikkekből:

Gyermekkocsik és gyermek konfekciós cikkek, crepe de chine ruhák, marchizett panama kartonok, párisi modell kalapok, modern napernyők és esernyők, selymek, fátlyak, machizettek, poplinok, stb.

Látszerészet:

Gazdagon felszerelt raktár mindenféle szemüvegekben, modern szemüvegkeretek, legjobb üvegek. Minden konkurenciánál olcsóbb árak. Nap ellen védő szemüvegek 58 lejtől!!!

Ékszerek:

Gyűrűk, arany, ezüst, dublé, fülbevalók. Zseb- és asztali órák. — Jó ébresztő-órák 165 lejtért. Faliórák. Valencia karkötők Lei 325. Fali függönyök!!!

Ujból egy ingyen napot adunk!

2532

SZÍNHÁZ

A zsványkirály

Zenes amerikai játék 3 felvonásban.
Irtá: Harmath I. Zenéjét szerezte:
Zerkovitz Béla.

A szerző nevezs amerikai játéknak nevezni a darabot, amelyet tegnap este mutatott be Brassóban Janovics Jenő társulata. Két tablón és egy hosszú felvonáson keresztül nem is annyira amerikai játék, mint inkább egy tipikus Zerkovitz-egyveleg, amelyben a kis varrólány grófnőnek álmodja magát, a kő a szökött fegyenc szerepét játssza, hogy szíve választottját meghódíthassa. Dalok, táncok, szinte végtelen sorozata, s néha olcsó szellemességek, amelyek a nézők nevetőidegeinek csiklandozására pályáznak. Készen áll előttünk egy Harmath-Zerkovitz-operett, amint évek hosszú során át tucat-számra alkotott a budapesti szerző-pár.

Karácsonyi Ilnek, a színház primadonájának ebben a zenés játékban bőséges alkalma nyílt utólréhetetlenül temperamentumos játéknak, táncnak a színpadrahozatalára. A Gizi-Dolly kettős szerepben tegnap este teljes erejében mutatkozott Karácsonyi Il, akinek meleg tapssal hódolt a közönség. — Neményi Lili, aki jóformán végigjátszotta a tegnapi estét, hatalmas szerepét alaposan kiaknáztatta szíjaj jókedve hatást. Nem is merve tombolt az előadáson végig. Neményi Lili az a színésznő és erről bizonyosságot tett tegnap este, hogy minden körülmények között fel tudja találni magát szerepét, s ezzel együtt az előadást sikerre tudja vinni. Fázrasztó táncainak tökéletességéért külön elismerés illeti meg. — Miklóssy Margit, mint Madame Bertha minden jelenésével karakterisztikus, egyben mulattató alakot vitt a színpadra.

Tolnay Andor újból feltűnt hangjával és meleg játékával, Ihász Aladár a tőle már megszokott természetes humorral játszott s az ő táncait is, melyeket főleg partnerével, Neményi Lilivel táncolt, külön ki kellett emelni, Leövey Leó kis szerepében jellegzetes játékát csillogtatta, míg Selmeczy Mihály, kitűnő maszkjával sok derűt árasztott.

Felsorakoztak tegnap este a színpadon a modern táncok egytől-egyig, s ez értékessé tette az előadást a közönség ama része előtt, amely rajong ezekért. A közönség szép számmal töltötte meg a nézőteret, s a második felvonásban megjejtett sorsoláshól negyven néző került ki nyertesként. (kpl)

HETI MŰSOR:

Péntek: A zsványkirály. (Operette-ujdonság, másodsor. Szerencse-kerék sorsolással. 9-ik számú B. bérlet. Sorozat-szám: 21.) Szombat: Délután 4 órakor: Hamupipőke. (Gyermekelőadás igen olcsó helyárrakkal. Sorozat-szám: 22.)

Szombaton este nincs előadás.

Vasárnap: Délután 4 órakor: Mágna Miska. (Olcsó helyárrak. Sorozat-szám: 23.)

Vasárnap: Este fél 9 órakor: János vitéz. (Neményi Lilivel, Tolnay Andorral, Ihász Aladárval. 10-ik számú A. bérlet. Sorozat-szám: 24.)

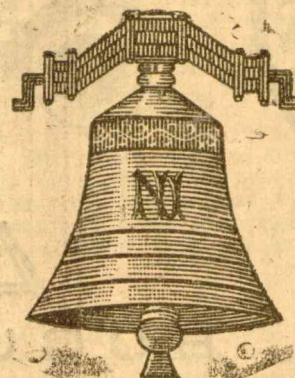
Hétfő: Lyon Lea. (Poór Lili és dr. Janovics Jenő föllépésével. 10-ik számú B. bérlet. Sorozat-szám: 25.)

Lyon Lea — Poór Lili, Lyon rabbi — Janovics Jenő. Rendkívül érdekes előadása lesz hétfőn este a magyar színháznak: Bródy Sándornak költői szépségekben gazdag szindarabját, a zsidó-tárgyu, zsidó-szellemű »Lyon Lea«-t fogják előadni, a két főszerepben Poór Lilivel és Janovics Jenővel. A kiknek ez lesz első föllépésük Brassóban ez évadban. Poór Lili a címszerepet, Janovics Jenő pedig Lyon rabbit fogja játszani. Olyan nagy az érdeklődés a hétfői est iránt, hogy tanácsos jegyekről már most gondoskodni.

Mágna Miska és János vitéz. A vasárnapi műsor két szenzációt ígér: Délután 4 órakor a »Mágna Miska«-t adják olcsó helyárrakkal, este félkilenc órakor pedig a legdiadalmasabb magyar operette, a »János vitéz« kerül.

Minden jó gyermek az Apollóban lesz szombaton délután! Gyermek-előadás lesz re Tolnay Andorral a címszerepben. szombaton délután az Apollóban. A »Hamupipőke« című látványos, táncos, énekes tündéri mesejátékot fogják színészeink előadni igen olcsó helyárrakkal.

Csókrol-csókra! Már most felhívjuk a közönség figyelmét a jövő hét nagy szenzációjára, a »Csókrol csókra« című új francia operette premierjére. A »Csókrol csókra« Párisban eddig 1000 előadást ért meg, Budapestben is az idei évad leghatalmasabb sikerű ujdonsága volt. Nézz meg holnap a színházi műsort, hogy megtudja, mikor adják az Apollóban a »Csókrol csókra« című operette ujdonságot.

NICOLAE IONESCU
Harang-, csillár- és templomi gyertyatartó-gyár.

Központ: București, Gyári Str. Pitagora 20 sz. Iroda és lerakót Splaiul C. A. Rosetti 10 szám
Telefon 54-36

IÓKOK: Craiova, Ionescu Mihail; R-Vaicea, Frații Arsenie; Cluj, Al. Anca; Rádăuți (Bucovina) S. Braha; Chișinău, Librăria C. Românească (Depozitul 2530 Eperhial)

Állandóan raktáron harangok bármilyen nagyságban, legjobb minőségben, 50 évi jóhatással. Kérjen árjegyzéket.

A hirdető meg fogja Önnek köszönni, ha megrendeléseknél vagy érdeklődéseknél megnevezi a Brassói Lapokat.

100,000.000

(egyszázmillió)

tucat „SWIFT-PRIMO” svéd acélpengé került ki 1926 évben halmstadti műveinkből (Svédországban). Ez a magas :: rekordszám bizonyítja a ::

„SWIFT-PRIMO”

feltétlen elsőbbségét minden eddigi gyártmánnyal szemben.

SPORT

Brassó:

Olympia komb.—BMTE komb. 1:0 (0:0).
Barátságos mérkőzés, amely egyenlő erők küzdelmét mutatta. Bíró Löbl.

BMTE—Olympia 4:2 (1:1).

A BMTE a revánsvágytól fűtve nagy lelkesedéssel feküdt bele a játékba. Vajda lövi a 15-ik percben a vezető gólt, míg Réhner egyenlít a 30-ik percben. A második félidőben a BMTE sok veszélyes támadást vezet, míg az Olympia védelme a sok cserélgetés miatt bizonytalan. Gecse a 3-ik és Lakoncsik az 5-ik percben góloz. Az Olympia a 14-ik percben Keller révén jut gólhoz. BMTE támadások következnek, majd a 20-ik percben Gecse újabb gólját eredményezik. Kölsönös támadásokkal telik el a játék. Az utolsó percekben kellemetlen incidens zavarta meg a játékot. Ugyanis Makkai, a BMTE intézője aposztrofálta Kravatzky Olympia játékosát, aki elhagyta a pályát, és tettelegesen akart magának elégtételt venni, ami dulakodáshoz és tettelegességekhez vezetett. Mintán nagynevezetesen citávozták a közönséget, véget ért a játék. A mérkőzést Szabó bíró vezette le.

(x) A brassói kerület vívóversenyei. Szombaton reggel 9 órakor kezdődnek a brassói kerület vívóbajnokságai a tisztai kaszinóban. Este fél nyolckor pedig a Honterus aulájában vívóakadémia lesz. Este 10 órai kezdettel barátságos, táncal egybekötött összejevetel lesz a tisztai kaszinóban.

Külföld

Páris:

Angol—francia nemzetközi mérkőzés 6:0.
A két nemzet válogatottjainak találkozója az anoglok fölényes győzelmével végződött.

Budapest:

Hungária—Slávia 2:1 (2:1).
A Hungária rég nem látott szép játékkal megérdemelten győzött. Hungária támadással kezdődik a játék, és már a 8-ik percben Molnár ideális behúzását Opatá fejeli be. A Slávia felnyomul, de Biri hőiesen véd. A 23-ik percben a Slávia Pordhazul góljával egyenlít. A 32-ik percben Orth passzából Skvarek góloz. A félidő végén Anchi kitérését Kocsis mezezen szereli. A második félidőt változatos szép játék jellemzi, amelyben a Hungária a veszedelmesebb.

Magyar kupa középdöntő mérkőzések:

FTC—Budai 33 FC 4:1 (0:1).

Ujpest—Bástya 4:2 (0:1).

Fontos Kanadába utazók részére!

Azon németek, magyarok, rutének és szerbek, 1. akiknek Kanadába való kivándorlási engedélyük van és 2. akik földművesek és mezőgazdasági munkások, egészségesek és írni, olvasni tudnak, utazhatnak csak a május, június, július és augusztus közepén induló hajókon. A Kanadába való bevándorlási vizumot irodáink ingyen szerzik meg. Az utasokat saját hivatalnokaink kísérik a kikötőig. Ingyen utazás senkinek sem engedélyeztetik. Minden felvilágosítást ingyen és készségesen ad a Canadian-Pacific Railway-Compania: „TRANZIT”-bucuresti vezérképviselője Calea Griviței 157 szám vagy annak fiókja: Oradea Bul. Reg. Ferdinand 25. Sürgőnycim: „TRANZIT.”

KÖZGAZDASÁG
Pénz, tőke, hitel

A közgazdasági élet alapvető tényei új fogalmazásban

VI. A gazdasági tevékenység iránya

Irtá: MÓRICZ MIKLÓS

A gazdasági életnek az az elnevezése, a melyben a közösségen van a hangsúly s a mely közgazdaságnak mondja az embernek ezt az önfenntartó törekvését, nem fejezi ki helyesen ennek a tevékenységnek az irányát. A közösségnek a fogalma ugyanis két- és még tisztázatlan, hogy amikor közösségről beszélünk, akkor a két értelem közül melyik lappang gondolatunk mélyén.

Közösség az egyik értelemben valóban azt jelenti, hogy olyan értékek összessége, a mely valamennyiünknek egyforma és elidegeníthetetlen birtoka. Ilyen közös érték a szabadság, vagy a törvények uralma. A nagy közösségeknek úgy kell megszervezve lenniük, hogy az igazi értékekből a közösség tagjai közül egyikre se juthasson sem több, sem kevesebb, — mert alapjában véve osztálytalan javak ezek és hasonlítaniuk kell a levegőhöz, amelyben élünk, vagy az anyagnak a megszakíthatatlan láncolatához, a melyben életünk kifejeződik.

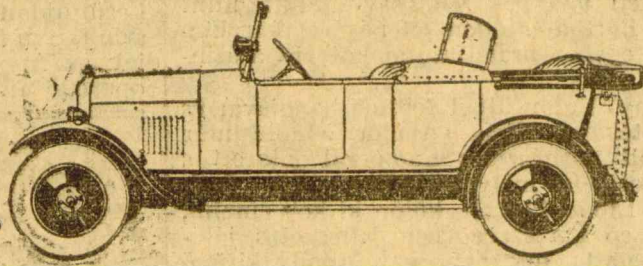
A másik értelemben azonban a közösség csak a sok egyénnek az összességét jelenti. Tömeget jelent. Társadalmat, vagy nemzetet is jelent, — s ha jelentése erre a fokra emelkedik, akkor már ismét van erkölcsi tartalma. De a legtöbb esetben nem találjuk meg benne ezt az erkölcsi elemet, hanem inkább az egyéni önzés helyett számtalan egyénnek az önzését foglalja magában ez a szó s mind az a tudatos, vagy önkénytelen törekvés, amelynek a közösség nevében folytatott küzdelmek adják a tartalmát.

Ha tehát azt mondjuk, hogy a gazdasági életnek az igazi célja a közösség szolgálata akkor olyan bizonytalan állítást kockáztatunk meg, amely a valóság szerint két teljesen ellentétes irányt foglalhat magában.

Mert a közösségre való hivatkozással megindított cselekvés lehet tökéletesen jó és tökéletesen rossz aszerint, a hogy a cselekvő a közösségnek első, vagy második fogalmából indul el.

Természetes, hogy a mi általános szóhasználatunk sokkalta inkább jelenti ezt a második értelmet, mint az első. — Természetesnek kell ezt mondanom, mert a modern léleknek nemesebb cselekvési irányai még öntudatlanok; ami a modern embernek a tudatában van, az még az alacsonyabbrendű érzésekből sarjad elő. A modern lélek megismerésnek még igen szűk körében jár és ennél fogva cselekvése se lehet olyan, amely nagy összefüggések felismerését követné. — S így a modern ember cselekvésének jó hatásai is önkénytelenek, — nem a szándék teszi azokat jóvá, hanem azok a mélyebb törvények amelyek szerint minden emberi cselekvésnek egymásba kell kapcsolódnia s hogy nem a cselekvő ember, hanem az életnek ez a kapcsolódása fogja majd kivétni legyűrni a közösség ellen irányuló egyéni törekvéseket és az egyéni önzést ennek az öntudatlanul lejátszódó folyamatnak kell erkölcsi csőssé, a közösség érdekeit szolgálóvá tennie.

Mikor az osztályharcosoknak, — akik magukat olyan szóval, amely őket egyáltalában nem illeti meg: szocialistáknak, tehát a társaság léthiveinek nevezik; holott a társaság létét ők a társadalom széttépésével akarják szolgálni — tehát mikor az osztályharcosok elméletei azt követelik, hogy a gazdasági életnek a célja a közösségnek a kiszolgálása, a termelés, az általános szükségletnek a kielégítése legyen, s hogy a termelés feladatai a társadalom szükségleteiről készített statisztikák, szükségleti kimutatások szabják

CITROËN

ATLANTA S.A.

BUCUREȘTI, Calea Victoriei 83.

Telefon: 323. 07.

Telegram: Atlantautó.

Raktárról kaphatók az összes autókalkatrészek.

meg, akkor ők a közösségnek ebben a második értelmében beszélnek.

Ezek az elméletek nem elméletek, mert nem ismerik fel a gazdasági életnek a lényegét, sem azt a közeget, amelyben az lefolyik. Számukra a gazdasági életben az anyag a fontos és ennél fogva abból indulnak ki, hogy a közösséget csak akkor szolgáljuk a közösség érdekeinek megfelelően, ha az anyagokat egyformán osztjuk szét. S nem veszik észre, hogy mikor egyformaságot, egyenlő mértéket követelnek, akkor már igazságságról beszélnek, tehát az anyag fogalmához egyszerre odakapcsolják az erkölcsnek a fogalmát is és nem veszik észre azt sem, hogy a vitában éppen ez a fontos elem: az erkölcs és nem az anyag. Ha az erkölcs csorbitatlan, akkor az anyag szerepe egyszerre másodrendűvé válik, — ezt még ők is hajlandók belátni. De ha következtetéseket mernének lenni, akkor eljutnának annak a megismerésére is, hogy nemcsak másodrendűvé, hanem az igazi értékeken kívül esővé válik az anyag, mert nem az anyag, nem a testi szükségleteknek a kielégítése, hanem a léleknek a szolgálata az, amire az anyagi javakon keresztül is vágyakoznak.

A cselekvés egyéni. Ha a cselekvő közösségről beszélünk, akkor a közösséget nem vehetjük egyénné, mint sok egyén összességének, s a közösség ebben az értelemben mindig maradék nélkül felbontható elemeire, az egyénekre. Egy tömegben, egy nemzetben, egy társadalomban semmivel sincs több, — sem mint tömegben, sem mint egy eszmének a megvalósításában, mint amennyit tagjai külön-külön magukban foglalnak. Mert nemcsak a tömeg egységeinek, tagjainak, hanem eszmei tartalmának is hiánytalanul ezekben az egyéneknél kell meglennie.

A gazdasági életben is csak az egyéneknek az összessége jöhet számba, a gazdaságnak az iránya tehát törvényszerűen sohasem lehet más, mint amit az egyének megvalósíthatnak és nem lehet annak más törvénye sem, mint az egyéni cselekvés törvényei.

Az egyéni cselekvés törvénye pedig az, amit a régi római jogászok fogalmaztak meg és amely így hangzik: azért adok, hogy te adj. S ebben van meg a gazdasági cselekvés irányának kettőssége. Aki a maga egyéni értékeit másnak átadja, azért teszi ezt, mert ő maga akar attól értéket nyerni cserébe. Ennyiben tehát a gazdasági cselekvés nemcsak mindig egyéni természetű marad, hanem annak a célja is mindig maga a cselekvő egyén. Nem tűr ellentmondást az a megállapítás, hogy a gazdálkodó egyén a gazdálkodásban a maga előnyét keresi és csak a maga előnyén keresztül hajlandó a közösséget szolgálni.

A gazdasági irodalomban ezt úgy fejezik ki, hogy a gazdálkodás célja a nyereség. S amikor ezt a tételel elfogadjuk, akkor nem hallgathatjuk el azt a megjegyzést, hogy ez a megállapítás elég későn tört magának utat a közgazdaság elméleti irodalmába, holott erről minden szatóc, minden napszám, minden koldus egyformán felvilágosíthatta volna a tudósokat.

A gazdasági tevékenység iránya tehát kettős, — mert a maga érdekét mindenki csak úgy tudja szolgálni, ha másnak szolgál. — S ha saját érdekünk felismerése az indítékot szolgáltatja, a gazdasági tevékenységhez, — a cselekvés irányának ebben a kettősségében viszont a kiegyenlítésnek a belső szükségessége van benne. — Mivel a közösséget kell szolgálnunk ahhoz, hogy önmagunkat szolgálhassunk, a közösség érdekeiben egyúttal már benne van az egyéni önzés természetes határa is, mert ennél fogva mindenkinek a maga érdekében kell vigyáznia arra, hogy a közösség érdekét tulságosan meg ne sérítse s a közösség érdekeit megsemmisítvén, a maga érdekeit is tönkre ne tegye.

Ez a második ellenőrzési mód azonban voltaképpen az alacsonyabb mód, mert még mindig túl nagy lehetőségeket hagy meg a cselekvés számára. A gyakorlati erkölcs egy bizonyos fokon ezen a belátáson épül fel, — azonban a gyakorlati erkölcs éppen ezért tulszszor mond csődöt és alapjában véve alig is nevezhető erkölcsnek. — A háborúk még mindig nagyon jól megférnek ezzel a gyakorlati erkölccsel és megfér vele például a pénz elértéktelenítése is, amin minden egyes gazdálkodó egyforma buzgalommal dolgozik, nem vevén észre, hogy önmagát károsítja meg, vagy inkább arra számítva, hogy mire a kártétel hozzá visszakerül, addig ő már megmentette a maga értékeit.

A gazdasági cselekvés tehát csak akkor lesz igazán helyes, ha az első irányhoz kapcsolódik hozzá, vagyis ha erkölcsi magaslá-

tát nem a közösség szolgálatában, hanem az önmagunk helyes szolgálatában éri el. A gazdasági élet közérdekű voltának a biztosítékait csak akkor szerezhettük meg, ha nem a közösségnél, hanem önmagunkkal szemben akarjuk és tudjuk érvényesíteni az igazi erkölcsi szempontokat. Vagyis ha cselekvésünkben szüntelenül önmagunknak helyesen felismert érdekei alapján járunk el.

Ha tudjuk, hogy nekünk mi hasznos, akkor nem fogjuk megkárosítani a közösséget, — még akkor sem, ha nem gondolunk közvetlenül a közösség érdekeire. — S ha a gazdasági elméletnek a hívei azt mondják, hogy ilyen módon a gazdálkodó embereknek szentekké kellene lenniük és meg kellene tanulniuk azt, hogy a maguk érdekében már a közösség érdeke is bennefoglaltassék, akkor erre nem lehet egyebet válaszolni, mint hogy ez valóban így van. S ez az oka annak, hogy a közösségnek Assisi Szent Ferenc, vagy Akvinói Szent Tamás, vagy Szokratesz hasznosabb szolgálói voltak, mint például a mai pénzfejedelmek, — mert ők megvalósították azt az eszmei magasságot, a melyen önmagunknak az igazi érdekek terén való kiszolgálása tökéletesen egygyé vált a közösségnek a szolgálatával és emelésével.

S ha azt mondjuk, hogy ők ezt lelki üdvösségükért tették, akkor ez azt jelenti, hogy tehát nem tették ellenszolgáltatás nélkül, hanem önmagunknak a felemeléséért. De azért mégsem önzésből, hanem csak az igazi érdekeknek a felismeréséből.

Mert a gazdasági élet sem másíthatja meg azt a törvényt, hogy a haszon csak lelki haszon lehet, a jó csak lelki jó lehet és a gazdasági élet irányának kettőssége abban áll, hogy mikor másnak jötte szűnk, akkor jötte szűnk önmagunknak is és így minden olyan esetben, amely ezzel ellenkezik, önmagunk érdekei ellen cselekszünk. A közösség érdekén keresztül tehát szüntelenül önmagunkat szolgáljuk, vagy büntetjük.

Autóhűtőket, radiátorokat!!

újonnan készíti és szakszerűen javítja,
garancia mellett, a legrövidebb idő alatt
BOKIS GÁBOR
speciálisan berendezett hűtőüzeme
BRASSÓ, HOSSZU-U 14 SZÁM

Norma Talmadge

Colleen Moore

Corinne Griffiths

Miért nincsen Hollywoodban egy fényes orr se?

Az egész világ ismeri Hollywoodot, ahol a híres amerikai mozifilmek készülnek. Egyetlen más ország, egyetlen más generáció sem tud hasonló várossal dicsekedni. Az amerikai Hollywood városában egy szegény varrónő gyorsan valódi gyémántokkal borított és drága prémekekbe öltözött hercegnővé változik. Egy csinos gépirónő ugyiszólván egy éjszaka leforgása alatt óriási vagyon és kastélyok tulajdonosnőjévé válik.

Hollywoodon elég egy szó, hogy megnyíljen a boldogság útja. Sehol a világon nem becsülik ennyire a fiataliságot és szépséget: Sehol a világon sem lehet ilyen gyönyörű arcokat és ennyi fiatalos szépséget látni.

Mivel lehet megmagyarázni azt, hogy a hollywoodi szép asszonyok az egész napon át megőrzik hamvas arcszínüket anélkül, hogy félniük kellene attól, hogy arcuk, vagy orruk fényes legyen? A magyarázat nagyon egyszerű: Azért, mert csodálatos hatású pudert használnak, a Tokalon Pudert, amely arckenőcs habot tartalmaz. Az arckenőcsstartalomnál fogva a puder tapadóvá válik és egész nap megmarad az arcon. A melegnek, az esőnek, a szélnek, vagy a tánc okozta transzpirációnak semmi hatása sincsen erre a puderre. — Az arckenőcs hab megakadályozza egyben azt is, hogy a puder felszívja a bőr természetes nedveit és hogy azt kiszáradtsa, miáltal természetes uton megakadályozza a ráncokat és egyéb bőrfogyatkozásokat és nem engedi meg, hogy az arc bőr durva, ráncos és oszunny legyen. Ön is szép, bárszoros, fiatalos külsőt nyerhet a Tokalon puder használatával. Ez a puder csodálatos külsőt ad az arc bőrnek és ami még fontosabb egész napon át tapad az arc bőrhöz. Ez a puder egyedülálló a maga nemében.

JEGYZET. — A Tokalon puder kapható drogériákban, gyógyszertárakban, toalettcikk és illatszerekkereskedésekben. A Tokalon puder rendes dobozokban kerül piacra, 80 lejes áron és dupla dobozokban, amelyek a dupla mennyiséget tartalmazzák 120 lejes áron. Ha beszerzése nehézségekbe ütközik, küldje a megfelelő összeget postautalványon a PARFUMERIA ELITEI, Bucuresti, Calea Victoriei 39. címre.

Bébé Daniela

KÉRJEN MINDENÜTT
„PIERRE” BOROTVAPENGÉT
TISZTA SVEDACÉLBOL KÉSZÜL
EZÜST ÖTVÖZÉSSSEL

LA LAME DE LUXE
PIERRE

LEGJOBB • LEGOLCSOBBA
A VILÁG MARKÁK KÖZÖTT VESZET!

A MAI PÉNZPIAC

Péntek, május 27.

A világpiacon semmi változás.

A belföldi piacon a bukaresti telefon rossz Temesvár üzlettel, egyedül Kolozsváron van valami kis forgalom a tegnapinál valamivel alacsonyabb árfolyamokon. Külföldi bankjegyekben nagy kínálat. Egy olasz lira 9.20, egy dinár 2.97, egy francia frank 6.59,0 eg, osztrák shilling 28.60.

Zürich. Devizák. Zárlati árfolyamok svájci frankban. Száz német márka 123.15, egy dollár 5.19875, egy angol font 25.24875, száz olasz lira 28.40 száz cseh korona 15.40, száz dinár 9.65, száz lej 3.15 száz pengő 90.65, tízezer osztrák korona 0.7317 és fél.

(—) Cégváltozás. A Brassó kerületi Ford képviselőlet, mely eddig Máday és Tsai cég alatt működött, Rigler József vette át és „Automobilok és Traktorok Rigler” cég alatt vezeti tovább. A vállalat technikai vezetője a jövőben is Máday Pál marad.

A Brassói Lapok hirdetéseit naponként százezer ember olvassa

VASÁRNAP

Walter Gyula:

A Szamos zúg

A Szamos zúg. Így zúg tán ezer éve.
Mióta van vize, medre, zenéje.

S így fog még zúgni ezer éven át.
Tragikus, zord, nem-múló szerenád.

Szerenád: csupa kérdés, s gyötrelem.
Zúg: Nélkülem nem élhetsz, csak velem,

Zúg: Partomtól eltépheted magad.
Érted megyek, s visszahódítalak.

Erősebb vagyok nálad. Az erőd
én, én vagyok és hódolsz ez előtt.

Lelked vagyok. A fészket nem lelő,
üzött vad, kinek nem jut pihenő.

Vizemben Erdély szíve, lelke zeng.
S te jól tudod, neked ez mit jelent.

Meg-nem-nyugvást, vádat, el-nem-szűnő
fájdalom-sírást. Nincs rá enyhülő.

Nincs rá vigasz. A zord történelem
ítélt: Erdély örök harc, semmi kényelem.

Ez jutott nekem. S neked ez jutott.
En zúgok, zengek. Benned is zúgok.

Voltunk eddig is ezer éven át.
S vagyunk, leszünk örök könny-szerenád.

A sorsunk ez. Változhatatlanul.
Könnyünk régi, de kínunk újra új.

Mit vizem zúg, azt zengi a dalod.
Erdélyé vagy. Mint Erdélyé vagyok.

Egyszer ősszel...

Irta: Komáromi János.

Egyszer ősszel a Visztulának hátrálva
botorkáltunk valahol. Esti szürkület alatt
egyenest irányban mentünk még, de amint
besötétedett volna, elvettük az irányt és
mivel csillag nem látszott, körbe kódorog-
tunk az éjszakában. Később aztán — lehetett
már éjfél előtt — megálltunk egy városka
szélén.

Hol volt, nem tudom már.

Valami elhagyott udvaron telepedtünk
le. Hideg volt, szél jött az orosz síkság felől
s a kútoszorok csikorogtak. Oldalt, az ud-
varon túl, mintha csupasz kert fái nyöszörög-
tek volna szüntelenül. A katonák lelőkték
a bornyut, leestek a fagyott földre s abban
a percben elaludtak mind.

Késő november volt.

Ejféltájban tisztek és önkéntesek végig-
mentünk néhányan a kert magányos utacs-
káján. A kert közepén elhagyott villa állt:
ablakszemei hólyagszínben meredtek a tá-
voli sétátra. A főhadnagy fölhaladt a lép-
csőn s megnyomta a kilincset. Engedett.

Mi aztán utána mentünk.

Az előszobában zseblámpát kattantott
meg valaki. Talán valamelyik zászlós. Tá-
molygó fejjel indultunk meg befelé, egy-
másután.

Abban az időben hetek óta voltunk
éhesek és álmosak. Mindig menni kellett, is-
meretlen tájak felé. Az ismeretlen ellenség
elől, amely könyörtelenül kapaszkodott a
sarkunkba. Egyszer valami szakadékban éb-
redtünk fel, másszor vizes ugarháton fa-
gyoskodtunk. Hideget, éhséget régen meg-
szoktunk már, de ha arra gondoltunk, hogy
egy szürkület-tájon mi is ottmaradunk majd
arcradulva, vagy hanyattvágódva egy barázdá
hosszában, vagy az erdőmenti avaron, hát
elbusultan hajtottuk le a fejünket. S kőszá
gondolataink annyiszor szálltak hazafelé,
hogy akadtak pillanatok, amikor könny rez-
gett libabőrös arcainkon.

Ezen az éjszakán a gazdátlan villában ta-
nyáztunk. Mert senkit sem találtunk oda-
bent. Mindent úgy hagytak itt, ahogy me-
nekülnök kellett az utolsó percben, mikor
az ablakok csörögni kezdtek az ágyuk zu-
gása miatt. Végimentünk egy-két szobát:
minden érintetlenül maradt vissza. Csak a
kandallók ásitottak hideg szájjal, s a fal-
órák mutatói álltak meg. Mintha az idő is

megállt volna. Az ebédlő órája fényol-
cal mutatott.

És az ebédlő asztalán, a zseblámpa kor-
mos fényénél, egy papírlapot találtunk akkor.
Rajta ez a néhány szó:

»Kérünk minden jó lelket, ne bántsa
a házunkat. Feledhetetlen napokat éltünk
át benne.«

Körüálltunk az asztalt s nem szóltunk
semmi. Kint szél sipolt, bent borzasztó
árnyékaink estek a négy falra. Így álltunk,
tanács nélkül, Isten tudja meddig... Ké-
sőbb megmozdult a főhadnagy és olyan csön-
desen, mintha attól félt volna, hogy ál-
mában talál valakit, annyit szólt:

— Figedi...

A tisztiszolga hangtalanul huzódott ki
előtte.

— Figedi, gyujts be a kandallóba...

Azalatt két gyertyát kerített valaki s
meggyújtván, felállította a szoba két ellenté-
tes sarkában. Olyan nesztelenül mozgott min-
denki, mintha halott feküdt volna a szobá-
ban. És mialatt Figedi zsindelet hozott vala-
honnét ölben s letérdelt a kandalló előtt,
egy zászlós, egy hadapród meg én körsé-
tára indultunk a szobákban. A zászlós a
zseblámpával.

Minden, minden érintetlenül állt itt a
mai éjszakáig. A csillárok fázva rezzenek
meg a lámpa szegényes csikjára s a futószó-
nyegbe belesüppedtek kérges bakancsaink.

Vajon kik lakhattak itten?

A szalon sarkában fekete zongora ter-
peszkedett. Fölötte egy sereg fénykép. A zás-
lós odatartotta a lámpát.

Daliás ifjuember látszott a legtöbb ké-
pen. Hegyes, apró bajusszal, kackiás tar-
tásban... Aztán láttunk képeket, amelyeken
már ifjuasszony is állt az ifjuember olda-
lán... Szép volt, szép volt... A szeme kék ta-
lán mint minden lengyel asszonykéé... Ké-
sőbb láttunk képeket, amelyeken pöttöm-
fiúcska kuszott fel az ifjuember meg az
ifjuasszony közé.

Hát ők laktak itten.

A kandalló körül ültünk. Valami heten.

A szél egyre többször kapott bele az
ablakokba, amelyek megzördültek olyankor.
És csönd lett megint. Mi a tüzet néztük az-
alatt, amely pizmogva sipolgotott a kandalló
mélyében.

Néztük a tüzet s egy óra is elmúlt ta-
lán, amióta belebámultunk szótalanul. A fő-
hadnagy a két térdére könyökölt: kékes esi-
kok kigyóztak a szeme ablakain.

Mire gondolhatott, Istenem!

Akkor már negyedik hónapja tengődünk,
mint a hóra kiverő kutyák. E négy hónap
alatt annyi pajtásunkat hagytuk el riadós
meneküléseink során, hogy egyikre-másikra
már nem is tudtunk visszaemlékezni. S szen-
vedéseink közben mindig kevesebben láttuk
viszont egymást becselt szemünkkel. Tud-
tuk, hogy mi is sorakerülünk egyszer. Ez a
tudat sokszor elkeserített, de sok daccal is
telített meg mindnyájunkat. Azon az őszön
a végzetünk ellen szálltunk harcra.

Ott ültünk félkörben, könyökeinkre tá-
masztott fejjel.

Állt az éjszaka, állt. De hogy hány óra
lehetett, arról egyikünknek se volt fogalma.
A tisztek és önkéntesek hallgattak s nehéz
fejjel bólogattak a csöndre.

Vajon min tűnődözhettek?

Egyszer úgy éreztem, hogy félálom kör-
nyékezt. S ebben az állapotomban, mialatt
tenyeremre fektetett arccal ültem ott, az el-
menekült ifjú pár kérése zsongott csaták em-
lékeitől visító fejemben.

... Négy hónappal előbb nyár volt még
itt. Egy-egy júliusvégi alkonyaton, midőn
a park fáiak hosszan dült az árnyéka, a
fiúcska bizonyára itt karikázott a ház előtt,
a fővenyen... Az asszonyka elhaladt a park
valamelyik fenyvesbe-kanyaruló utacska-
ján, mialatt fehérben-lengő szoknyája megsu-
hant álmatagon... Ahogy fölért a kilátó-tetőre
megállt ottan, szeme fölé emelte a keskeny
kezét s fájdalmas vágyval nézett el a tájék
fölött, mintha várt volna valakit... S egyszer-
re csak megcsillant a szeme, amikor úgy tűnt
föl neki, mintha az egyik kerek liget sarkából
lovass bukkanat volna ki s magas port ka-
varván maga mögött, kieresztett kantár-
szárral repült a park irányába... Bizonyos,
hogy az asszonyka, magafelédten tárta szét
a karjait olyankor a közeledő lovas felé, mi-
alatt félig hunyt szemmel mosolygott...

... Négy hónap!... Négy hónap!... Ezen
az őszi éjszakán talán épen vonatra várnak
az oderbergi pályaudvaron... Talán sikerült
már Bécsig vergődniük nagy boldogtalansá-
gukkal... A fiúcska akaratoskodik: mama,
menjünk már haza!... A mama minden erejé-

Fájdalmasság öröme

Veszejtő, vérszívó éjszakák
konok során lépegetek.
Sötét szél zúg.

Jeges ár

Ömlik a felleg-világok
roppant térségeiről.

Kegyetlen, vad zivatarok
lobzódnak gerincemen,
vörös forráság-hadak

suhannak csontjaimon,
éles füttyökkel ragad magával

az óriás, dárdás tergeleg.
Kínok örvénylő tengerén

kerget keresztül szent parancsom,
fájdalmasság acél-ékei

repszlik szerte testemet
ldegeimen

végigcikázik kéj, öröm
s érzem: így, csak így,

a fájdalmasság öröm-hajóján
érhetek el világ-magamig...

Kibédi Sándor

vel csitítgatja az apróságot, a férfi pedig
feltűrt bundagallérban, komoran néz maga
elő és hazagondol... Mi lehet most odahaza?

Felriadtam s álmos szemmel bóbiskoltam
körül. A két gyertya féligégett már, tisztek és
önkéntesek szótlanul meredtek a kandalló
tűzébe. Árnyékaik széles háttal mozogtak a
falon. Az óra még mindig fényolcat jelzett.

Másik könyökömre dültem le s eltűnő-
tem magam is... Mi lehet most odahaza?

... Jaj, messze voltunk valamennyien!
S Isten tudná mimódon: — talán az erdők zu-
gásából, talán a felhők vonulásából, — de
mi megtudtuk mégis, hogy távoli hazánk he-
gyei megdördültek az őszben... Isten, Isten
mi lehet most odahaza?... A házunk üres
lehet, mert elfutott belőle a gazda, a riadt
kisasszonyok apró keblükön összekapott
nagykendőben vághattak neki a világnak...
Nincs, aki oltalmukra lehetne szegénykék-
nek, mert idegen világokban rostokolnak az
urfi-gavallérok, miután más gavallér-fiúk ha-
lálós sebeikben dültek el az első csatákon...
Üresen állhat régi házunk, talán csak a kis
asszonyok meg az egykor kihívótartású ur-
fiak fényképei maradtak meg a falakon. A
portán talán ellenség tanyáz s tiszteik és
önkénteseik talán ugyanígy ülnek az ebédlő
kandallója körül ezen az éjszakán...

Felriadtam másodszer is. Fájt a szívem,
de nagy elszántságot éreztem magamban. És
amint körülnéztem, hasonló elszántságot
éreztem a tiszteken és önkénteseken is.

A két gyertya szemlátomást apadt, ők
pedig ültek mozdulatlanul. A füstös gyer-
tyanyelvek s a feleikázgató tűz világánál
ferde nyultak marcona képeik, elvetett vá-
laik, durva csizmáik, kérges bakancsaik. Leg-
többjük kurta szakállá agyaggal beverve, sip-
káik tarkóra csusza, vagy oldalt biggyesz-
ve s csak ültek ott maguknak, bánatosan és
kegyelen, elbizott fattyak módjára.

Am ez a more-voltuk látszat volt csu-
pán. Mert a zászlós, aki merevűtten kupor-
gott a sarokban éjfél óta, valami régi-régi da-
locskát próbált dudolni szomorkásan és fél-
hangon. A gyermekmultból fölkiértő nyo-
morult kis nótára megremegtünk egytől-
egyig.

Később egy hadnagy lépett be s fél-
hangon odaszólt a főhadnagynak, hogy föl
kellene váltani a hadapródot, aki a város
alatt strázsál a század felével. Valami mély
árok alján gugoltak odakint az emberek.

A főhadnagy fölvetette a szemét:

— Hány óra lehet?

— Nem tudom, — mormolta a hadnagy.

— Nagy idő van...

A főhadnagy a zászlósra nézett, utána
reám. Felálltunk ketten s kitámolyogtunk a
setétségbe.

A város se látszott már.

Mentünk ketten, mentünk. Olykor egy-
másnak botlottunk, olykor befagyott tá-
csákba szakadtak harcsaorru bakancsaink.
Fülem fölött visított a szurony.

Eles szél sipolt a vak határban. A zás-
lós maga elé bukva bóbiskolt s jobb kezét a
revolverén tartotta. Főnt felleggek hadoszlopai
repültek fekete rajvonatban. Mintha elhunyt
pajtásaink holttetelei rohantak volna az el-
lenség felé.

Sehol egy fényjel, sehol egy kiáltás az
éjszakában.

Mi pedig döngtünk ketten. Nem tudtuk
már, nonnét és hová? Mint két bánkódó
kisérlet a temetődomb alatt.

Egyszer aztán, de igen későn, jelszót kiál-

valaki előttünk. A zászlós fojtott hangon felelt. A sáncnál voltunk.

Nem katonasánc volt ez, hanem valami végtelen-mély végtelen-hosszu mező. A legteljén őrszemek álltak, amint pusztukra najolva figyeltek a szélől zengő sötétbe. De ezek is csak rémlettek talán. Az aro legalján katonák feküdtek elnyaklott fejjel, egymásbafont lábakkal, össze-vissza, társó nélkül. Itt-ott sóhajtas szakadt fel a sáncból.

Valanonnét előkerült a hadapród, vacogó hajjal. Nénány halk szót váltott a zászlósnal, s akkor megindult a város felé. Távozva szokatlan sebességgel.

Mi ketten elhaladtunk az árok mellett, melynek nem volt eleje-vége. Itt-ott egy őrszem borzongott a tetőn, lent pedig katonák nyöszörögtek. Mint az elátkozott lelkek. furcsa éjszaka volt azon az őszön... Egyszer megállt a zászlós. Maga elé be-

Hej, nagy Isten, mikor virrad meg?

Valami dűlőutig botorkáltunk el. Az ut elejében akácfaik hánykolódtak. Törzsük re-
sztek, vékony galyaik visítotak. A szél jaj-
golt mindenfelől s szederjesre marta tag-
jainkat...

És akkor — váratlan-messziről — min-
ta lovasok közeledtek volna a dűlőuton.
Hálós neszben, valahonnét a város felől.
Mihna dobbant a föld, aztán csak a szél do-
golt. Akadozó szívvel álltunk ott ketten,
után patkócsattogás hallatszott s hirtelen
lovasok húzódtak el az oldalunkban. Feketén
tágtattak. Mintha a halál huszárai lettek
volna... Aztán, valamivel arrább, lecsaptak
keskeny utról, jobbra vágak s hirtelen,
mintha megálltak volna egytől-egyig. Lovaik
fejével napvirradat-tájak.

Mert mintha virradni akart volna. Várat-
lanul s nagyon távol felféherült valami, szé-
s csikban. Ez a hideg csik emelkedni kez-
tett fölfelé. Valami olyan volt az, mintha az
szaka egy ijesztő-nagy becsukott szem lett
volna s e szem héjjai mintha megnyitak
volna keveset a sarokrészen. Már felérvült a
ennatár széle is, lucskos-színben... De
egyszerre visszaszakadt minden. És még ső-
bb lett azontul.

Különös éjszaka volt az akkor ősszel...
Mi ketten akkor már alacsony dombon
lünk s szorongva figyeltünk a titokzatos
sszeségbe. A zászlós megdidergett:

— Sohase fog itt megvirradni...

Később aztán úgy tetszett nekünk, hogy
ott rés támad a hanyatt-homlok menekü-
félhőkön s némi árva fény rezzen meg
is, ott is... A zászlósnoh hajoltam:

— Talán a nold jön...

Nem felelt. Előre hajolt, kinyújtott nyak-
al: úgy figyelt kelet felé. Onnan, kelet felől,
telmes fénypontok cikkantak meg hol itt,
hol amott. Olyan messze, hogy képzeletnek
szett csupán... Az ellenség kereste ott a
omunkat.

Később világosodni kezdett ugyanott, a
int az elébb. Egyszerre csak szétrepedtek a
lők azon a részen s egyszerre csak meg-
lünk a lesoványodott holdat. Fanyar mo-
lyal nézett reánk, az összegörbült hátge-
ben feküdt s kísérteti gyorsasággal repült
ak felé, hogy szinte hallatszott a csontjai
regése. A felhők mintha álltak volna, a
ld pedig elfanyalodott, csonka pófával me-
szült a Visztulának.

Egymásra néztünk. A szánk lila volt s
alt arcáinkon hamuszínű szörzsálak re-
regtek. Aztán kelet felé néztünk... Arra, ke-
nek, ott láttuk akkor a lovasokat, amint
nyaka fölé görbülve leskelődtek a
titokzatos fényjelekre...

Aztán összecsapódtak a felhők s megint
nem láttunk semmit.

Egyszer ősszel, mikor a Visztula felé
láltunk, ott álltam a dombon egy zászlós-
al, akinek ma már a nevére se emlékszem.
Esett-e azóta, él-e még valahol: nem tu-
nom.

Azon az éjszakán, mikor ott álltunk fey-
ben, később éles és elnyújtott kiáltást hal-
lunk a Visztula felől. A városkát akkor
r nem láttuk, a kísértet-lovasokat se. A
ld egyszer kitört még a fellegekből s mia-
nyomorult szájjal mosolygott, kétségbe-
re futott Varsó felé, a kalimpáló felnők
mikelegén bukdácsolva.

Halált pedig onnan messziről egyre táncol-
ak és közeledtek felénk a titokzatos tűzje-
k.

Ugy számítottuk akkor, hogy karácsony-
r nem fogunk élni. De azért félelem nélkül
lünk a dombon, a dörgő éjszakában. Mert
ak dac és hetykeség volt bennünk azon az
szón s egész lényünk fele kegyetlen elszánt-
sággal.

Robinson nem tér vissza

Irta: I. Szemplér Ferenc.

Robinson megegyeszer körülvezte a no-
mokpadon fennakadt jachtot. A hóféhér bor-
dázatot piszkosra mosta a part felévert ho-
mokja s az észak felől eső oldalán rövid
kötélvég csüggött le róla.

Robinson a hosszú évek gyakorlatával
megragadta a kötelet s lábát a hajófalnak
támaszva, biztos fogásokkal mászott fel a
váltól sikos deszkákra. Fent kissé megtan-
torodott mert a ferde padló egyensúlyi vi-
szonyai ismeretlenek voltak még előtte, majd
beárnyékolta szemét és megkereste Pénteket,
aki a parton állt a forró napsütésben, fél-
mezietlenül, bár gazdája jó keresztény létére
elégyszer megmagyarázta neki a mezietlenség
átkos mivoltát.

A hajócskán mély csend feküdt. »Ez jó
lesz nekem« gondolta Robinson. »A gazdák
ki tudja hol sodródnak most a tegnapi vi-
harral. Szerencse, hogy a szél legalább a
jachtot idehajtotta. Mindenesetre nem szép,
hogy ilyen önzően gondolkozom ezekről a
szerencsétlenül járt emberekről, de hát hi-
zony nekem is szükségem van néha a rak-
táram felfrissítésére, ameddig Isten segítsé-
gével megszabadulhatok erről az átkos szí-
getről és visszatérhetek szeretett hazámba.«

Mikor ezeket végiggondolta, már szakértő
kézzel taopgatta a gömbölyű és szögletes kon-
zerveket. »Kalbfleisch« olvasta az egyikről
s az idegenül hangzó névre összefutott szája-
ban a nyál. »Schuhpaste« olvasta a másik-
ról, de minthogy nem volt ideje megszagol-
ni, azt is odatette a többi közé. Lassan ősz-
szenalmozódott minden, amit a sós víz érin-
tetlenül hagyott; borospalackok, rum, kávé-
daráló, fésűk, puska, poloskairtó, bankjegyek,
fényképek, tű, cérna, vásznak. Péntek lubic-
kolva érkezett meg a hajóhoz s mindent csak
hamar behordtak a kezdetleges csónakba.
Robinson még egy utolsó pillantást vetett a
hajóraktár belsejébe s egy négyszögű ládán
akadt meg a szeme, amelyet eddig a sok
apró-cseprő tárggyal elfoglalva, észre sem
vett.

Óvatosan körültaopgatta s próbálta elol-
vasni a rajta levő felirást: Allé. Rádióverke
A. G. betűzette a német felirást s egy pár
erőteljes angol káromkodást morgott magá-
ban a barbár németekről, akik még az angol
nyelvet sem ismerik. Majd megemelte a lá-
dát s úgy tapasztalta, hogy elég könnyű. Vaj-
jon mi lehet benne? Puska? Nem.
nini franciául írja, hogy »fragile«, halló
Péntek, ezt is hazavisszük, sőt még ezt a
másik két ládát is.

A kiszállítás elég simán ment, mindössze
Péntek ejtett a vízbe két csomag legfino-
mabb angol bankjegyet, minthogy azonban
Robinson szigetén még egyelőre a csereke-
reskedés sem divat, csak egy nyaklevest
kapott. A titokzatos négyszögű ládát a
barlang egyik biztos sarkában helyezték el,
arra számítva, hogy majd a legközelebbi sza-
bad napon kibontják őket. Robinsonnak egy-
előre más dolga akadt: a kecskéket kellett
megfejni, valamint az állatoknak kellett az
esti etelporciót szétosztani, ezenkívül már ré-
gen észrevette, hogy a jobbkönyöke iszonya-
tán lyukas, oda kellett még vetni egy jól
kiszámitott foltot.

Másnap hosszabb kirándulást tett a szí-
geten távoli narancsligeteinek felkeresésére,
harmadnap a Péntek haját kellett egy oló

segítségével némileg rendbenozni s ilyenfor-
mán egészen megelégedtek a ládákról, míg
nem egy napon az esti szürkületben Robin-
zon valami ócska végvásnak után kutatva,
a sarokban, keresztül esett rajtuk és bor-
zasztóan megütötte a térdét. És észébe jut-
tatta a ládákat s másnap hozzáfogott a ki-
bontásukhoz.

Először egy réteg finom gyaluforgácsot
bontott le a csomagban rejtőzködő vala-
miról, aztán még egy réteg gyaluforgácsot,
azután különböző selyempapír burkolatokat
göngyölgetett le a végtelenségig, ennek a vé-
gén sárgásszínű vattapakkolást talált s mikor
ezt is lefejtette, családottan állott meg, a dűr-
vafaragású faasztalon barnafécsnyezett, föl-
felé keskenyedő, elől számokra beosztott, csa-
varokkal ellátott láda állott. Mikor felnyi-
totta, a láda belsejében öt ezüstszerű
lámpát talált, amelyeknek rendeltetésével
egyáltalában nem tudott tisztába jönni.

Eppen a sarokba akarta hajítani az egé-
szet, mikor felfedezte, hogy a láda alatt vé-
konyka füzet fekszik francia és német nyel-
ven. Hálát adott az Istennek, hogy szülei jó
nevelésben részesítették s a kereskedői pá-
lyán annyira szükséges francia nyelvbe is
bevezették. Egy erőteljes mozdulattal félre-
taszított mindent, a láda éppen az asztal
szélére került, ha meg nem kapja hirtelen,
lezúzan és porrátorlik s azután hozzáfogott
az olvasásához.

A reklámokat eleinte nem értette. Végre
eljutott a használati utasításhoz s sietősen ol-
vasni kezdte. »Uramisten, mi ez, nem értem«
gondolta, elolvasta egyszer, kétszer, tízszer,
nem értette. Mi az, hogy hullámhossz, le-
adó felvevő, hallgató, akkumulátor, antenna,
földvezeték, mind ismeretlen fogalmak. Neki-
fogott tizenegyszer is. És a közepetáján egy-
szerre világosság szállt az agyában. Megértet-
te. Odarohant a többi ládákhoz, igen, minden
bennük volt, amiről a könyvecske beszélt,
akkumulátor, hallgatók, drót, minden. Robin-
zon félőreült futkosott fel s alá a barlang-
ban. Nem törődött azzal, hogy szeretett macs-
kájának farkára gázol, hogy papagája rémul-
ten csapdos szárnyaival, Robinson csak azt
tudta, hogy hallani fogja a szeretett hazá-
ját, London, London.

És akkor behívta Pénteket és mindent
elmagyarázott neki, hol sirva, hol nevetve,
megmutogatta neki a könyv ábráit, melyeket
valamelyik trópusi kolónia távoli emberei
számára rajzolt a német mérnök, elmondott
neki mindent habozva, kapkodva, fuldokolva,
ugy, hogy szegény Péntek rémulten nézett
gazdájára: vajjon megint elővette régi hideg-
lelése, amelyről annyit mesélt.

Másnap haladéktalanul hozzáfogtak a
felfogóállomás felállításához. Péntek érthe-
tetlenül teljesítette gazdája parancsait. Fel-
mászott a barlang tetejére, két lyukat ásott,
cölöpöket illesztett bele, majd fejcsóválva
bámulta, amint gazdája hosszú drótokat fe-
szített egyiktől a másikig, először gyapjuszá-
rítónak gondolta, de a drótok igen vékonyak
voltak, aztán különös jelzőkészüléknek a ten-
ger felé, ahonnan gazdája husz év óta várja
már a szabadító hajót, de hisz az egész me-
terség nem látszik a tengerről, végül is bele-
nyugodott, hogy nem érti, de hát annyi min-
dedn van, amit az ő szegény fekete feje nem
ért! Igazában csak akkor kezdett csodálkoz-
ni, mikor gazdája az egyik hosszú drótot
a kis ládikóba vezette, s ő meg akarta nézni,
igazán nem akart semmi rosszat, csak egy
kicsit felnyitni a fedelet s megsejlelni azo-
kat a különös fényes holmikat, Robinson pe-

SAPO-SHUNDA a század legna- gyobb találmánya.

Az új SAPO-SHUNDA készítmény (4 sz. királyi engedély, laji: francia, orosz, belga szabadalmak)
hideg vízben mos, fehérít, élénkíti, teszi a színes ruhák színeit. Eltünteti a foltokat. 65 százalékos költ-
ségmegtakarítás.

SAPO-SHUNDA alaposan fertőtleníti, pótolja a fertőtlenítő szereket.

SAPO-SHUNDA gyógyítja a ruhát, a kiütéseket, izzadást, a láb és a test izzadság szagát.

SAPO-SHUNDA gyógyítja a gyermekeknek a tagot és letörzadásokat.

SAPO-SHUNDA teljesen kipusztítja a rovarokat.

A mosásnál a SAPO-SHUNDA porát hideg, vagy meleg vízbe tesszük és addig kavargatjuk, míg olyan
lesz mint a lúgos víz. Ebben a vízben moshatjuk a testet, fehérneműt, vagy bármilyen más tárgyat.
A rendes szappannal való mosás és dörzsölés legalább is annyira, de még jobban is tönkre teszi a ru-
hát, mint a SAPO-SHUNDA-val való mosás. Ha tekintetbe vesszük a fentmondottakat, levonhatjuk azt
a következtetést, hogy a SAPO-SHUNDA készítménnyel való mosás előnyösen pótolja a rendes szap-
pannal való mosást, mert egyszerűsíti az eljárást, rövidíti az időt, megkönnyíti a munkát és nem teszi
tönkre a ruhát. — Képviseletet keresünk az ország minden városában.

Főlerakat: SHUNDA GYÓGYSZERTÁR, BUCUREȘTI, Piața Buzzești 45-47.

Kolozsvári képviselő: Dubinevitz drogéria. — Nagyszebeni képviselő: Krohner drogéria

HARANGOK

SCHIEB & KAUNTZ

SIBIU-NAGYSZEBEN, STRADA MORILOR No. 2.

Szállít templomi harangokat, garantált béke ötvözésben, művészi kivitelben
és a legmesszebbmenő jótállás mellett. Hosszu évi tapasztalatok ezen szak-
mában elsőrendű munkát biztosítanak.

Kérjen külön ajánlatokat!

dig belépve a barlangba, hozzá rohant és úgy meglökte, hogy belekeveredve a sok drótból hanyattvágódott, hát már szinte jobb volt az emberevők elől szaladni, mint ennyi csopátalos és érthetetlen dolgot elbeszélni.

Robinson pedig lázasan szerelt. Hihetetlen, hogy mi mindent ki nem találunk az emberek. Hogy már a távolságokból is lehet hallani a szavakat. Szinte nem is hinné, ha az a fűzet olyan határozottsággal nem állítaná. Milyen szerencse, hogy nem felejtette még el a csavarok megszorításának módját. Így mi, ez lesz a földvezeték, ezt a rossz lapot majd beásatja Péntekkel a földbe, az antenna idején, ez az akkumulátor helye, féligmeddig már kész is van, lássuk csak a könyvet.

Robinzont azonban nagy csalódás érte. Mikor öt napi megfeszített munka után (Istenem, a kecskéket már nem fejte senki, ha Péntek nem gondol rájuk, talán éhenpusztulnak szegény állatok), azt hitte, hogy már készen van, jött egy gyöngécske szélvihar és mindakét antennaoszlop kidőlt. Persze, a kutyafülű Péntek nem ásta be őket eléggé. Kezdhetette előlről az egészet.

Végre mégis meg volt minden. Robinson ánitatosan a földre helyezte a kagylót, leült az asztal mellé, kézbevette a használati utasítást s elkezdte a fogantyukat csavarni. Semmi eredmény. Csend. Ismét csend. Robinson mint a villámsujtotta ült helyén. Aztán behívta Pénteket, a földre tette a kagylót és megkérdezte: »hallasz valamit?« Péntek egyideig várt, aztán megjegyezte: »ha ez az izé a fülemen van, akkor nem, de ha levegő hallom, hogy a kecskék mekegnek.« »Számár« mondotta ki az ítéletet Robinson, »eredj, adj nekik enni.«

Péntek kiment, Robinson pedig szinte ervafakadt. Hát mégis hazugság az egész, Istenem, milyen csalódás! Azután ismét a földre tette a kagylót, csavargatni kezdett és várt... és íme, egyszerre a kagylók elkezdtek fűtyölni, mint a bolondok. Robinson még jobban megijedt, mint az előbbi csendtől. De azután megerősítette a szívét egy kis kenyakkal és ismét csavargatni kezdett.

A kagyló pedig elkezdett beszélni!

»Uraim és hölgyeim« mondta... Robinson nem értett egy szót sem belőle, mert olaszul volt, de azért roppant könnyecseppek kezdtek arcán leperegni. Tovább csavart, »die Schönheit, meine Herrschaften...« tovább, tovább, ismét fűtyölés, majd zavaros zenehangok, de Robinson nem állott meg. Ő Angliát kereste.

Egyszer csak nagyot kiáltott, szinte felugrott, két kezével roppant íveket írva le, hadonászni kezdett, a torkán fuldokló szavak törték elő, könnyel, nyállal vegyesen, mert meghallott valamit, vagy valakit, amint bejelentette angolul, angolul, hogy a következő szónok Lord Chamberlain, aki...

Ebben a pillanatban rohant be Péntek. A szeme csillogott, fújt, csak úgy szakadt róla az izzadság: — »Gazdám, hajó a láthatáron, Jón, hogy megmentsen téged. Jer, gyűjtsük meg a jelzőmáglyát.«

Robinson bosszusan intett s ráripakodott: »Marha, nem hallod, hogy Chamberlain beszél? Szegény Pénteknek látva maradt a szája. Akkor meggyújtom én a máglyát, motyogta és várta a választ, de hiába, mert Robinson boldog mosollyal ajkán, gesztikulált egy láthatatlan valaki felé.

Péntek kisietett, Robinson pedig ott maradt. Egy félóra múlva Péntek letörve, könnyes szemekkel és félig kormosan belépett a barlangba. A keze borzos, véres volt, a ruhája mocskos s mindenfelé átható kormoszagot terjesztett. »Elment, elment«, zokogta egyedül voltam, csak az egyik máglyát tudtam meggyújtani.«

De azután bámulva nézett gazdájára. Robinson az asztal előtt ült, egész teste ritmikus mozogott, s kezével dobolt az asztalon. Majd észrevette azelőtte állót, így szólt: »halod Péntek, ez a charleston?«

S a lábait ütemesen emelte.

HALHATATLAN MAGYARSÁG KINCSESHÁZA

A hajótörött

Midőn még életet
Gondoltak benne a habok,
Elrablák tőle az
Utolsó deszka darabot;
Midőn halottnak gondolák,
Nem adtak néki temetőt,
Kietlen partra hurcolák:
Temesse majd el ott a föld.
Féltétek Istent, emberek!
Szegény hajótörött kiált;
Adjatok néki egy helyet,
Táplálékot, meleg ruhát.

Még tennap kincsei
Terhét emelte sok hajó,
Hol viselős vala
Milliókkal a millió:
Es nem gazúl gyűjtött vagyon,
Özvegyek, árvák könnyei,
Hanem kitűrés, szorgalom
Verítékből lett gyöngyei.
Féltétek Istent, emberek!
Veszendő e világi jó;
A holnapig sem biztosít
Tömött szekrény, rakott hajó.

Még tennap azt hívé,
Kezében élte gyámola
S derűlten int felé
A vénség biztos távola;
Hogy számadását megtevé,
Hiányos számra nem talált,
S ezen hitben nem rettegé
Ama nagy zérust, a halált.
Féltétek Istent, emberek!
Az élet számvetése csal:
Reménybukott szív halni vágy,
Koldús marad, meg mégse' hal.

1850.

ARANY JÁNOS

Válság idején

Itt, hová csak későn, csak nagy-néha téved
A hír szózatának egy muló visszhangja;
Hol nincsen jelen, csak múltban él az élet,
S még remény az, ami másutt ki van halva;
Itt várok s tündököm
Oh hazám! jövődön;
Szememet kerüli az éjféli álom
Es a kétség lomha percét számlálom.

E percek be olcsók, jaj be olcsók nékem
S mily drágák lehetnek a szegény hazának!
Kél-e napja most, vagy most tűn le az égen?
Ah, mi festi arcát, öröm-e vagy bánat?
Kéj és kín gyanítom,
Üterét tapintom
A közöttem lomhán tespedő időnek:
Messze lüktetését hogyan érzem meg?

Mint áradt folyóvíz rohan az idő, — én
Hallom-e zugását, vagy csak hallni vélem?...
Búdosom, szétömlött árkait kerülvén;
Hullámzása alig tetszik a víz-szélén.
Olykor-olykor, messze,
A távolba veszve,
Egy moraj begörgi a csendes vidéket,
Mint midőn a vihar álmában beszélget.

E moraj... ki mondja meg nekem, mi volt ez:
Támadó vész, vagy már annak utóhangja?
Égi háború, vagy zápor, ami jót tesz?
Győzelem-robaj, vagy holtak bús harangja?
Nem hallok, nem látok;
Keresek világot:
Oh, ha most valaki egy sugárkát adna!
Bár a látás után szívem megszakadna...
1849.

ARANY JÁNOS

Örült?

Irt: Schack Béláné

— Gyorsan, Baby, a kendőket... és a gyertyát.

Beburkoltak a kendőkbe, Baby gyertyát gyújtott és vonszoltak kifelé magukkal. Lépésük zaját felfogták a puha szőnyegek. Halkan kinyitották a kaput és futottunk kifelé, az ismeretlen sötétségbe. A fogam vacogott, elvesztettem akaratomat, ítélőképességemet és átengedtem magamat sorsomnak.

Az ut nehéz volt és hosszú. A gyertya kísértetiesen lobogott, néha kialvással fenyegetett és a világosság hullámzása közben megnőtt árnyak ijesztő formákat öltöttek. Rémult sikoltás szorította össze torkomat. Oh... inkább gázolt volna el a villamos, minthogy ennyi viszontagsággal kell megküzdennem és ilyen rettenetes csávába kerültem!

Az ut mind nehezebb, mind fárasztóbb lett, majd hegynek fel, majd lankásan lefelé. A gyertyafény kialudt és mi kormosítottban gázoltunk tovább és tovább... Süppedő talajon csuszva, meredek sziklákba kapaszkodva emelkedtünk fel a hegycsúcsra... Keserves nyögést, jajgatást, sirást hallottam néha egészen távolról, néha egészen közlelő magam körül... Messziről megint láttam a kedves, halvány férfiarcot, a kék szemet, ahogy rám nézett, a vonzó ajkat, amint felém mosolygott, amikor átakartam szaladni a tulsó oldalra a köruton...

— Örült! Örült!... kiáltottam s rohantam felfelé a hegyen...

— Hol látod?... Hol?... — kérdezte jószágon kísérem és a kis lány, akit Baby-nak hívnak.

— Ott... ott! — sikoltottam...
— Képzeldés! — szólt csillapítólag az asszony, — de csak menjünk tovább... tovább...

A hegycsúcsra érve kimerülten rogytam össze. Felemeltek, vonszoltak, tovább... tovább...

Rövid, kínos ut után megálltunk. Valami nagy, katlanszerű nyílás tátongott előttünk.

— Itt le kell ereszkednünk — mondta nyugodtan az idősebb nő — hogy nyomunkat veszítse az az örült...

Leereszkedtünk.

Soha ennél kellemesebb érzésem nem volt. Mintha repültem volna! Szabadnak éreztem magam, mint a madár, könnyű voltam, mint a levegő, illatok áradtak felém, valami lágy zene zengett körül. Ugy éreztem, hogy szeretnék mindig így repülni a végtelen űrben, evvel a testetlen könnyűséggel, fájdalom és gondolat nélkül, felszabadulva...

Egyszerre erősen zuhanni kezdtem. Valami kemény testben, talán kőben megütöttem lábam. Iszonyu fájdalmat éreztem és keservesen sirni kezdtem.

Aztán megint nem éreztem semmit. Ilyen lehet az elmulás... Ugy látszik lassan eszméltem, mert körülöttem beszédet hallottam. Kiakartam nyitni szememet, de nem tudtam, mintha mázsás súlyok ereszkedtek volna rá.

Az ismeretlen nő lágy, de izgatott hangját hallottam:

— Az ördög vigye el ezt a divatot!... A lábnak nincs semmi tartása! Elő! körömgig kivágott, hátul méteres sarok!... Mindig félttem, hogy egyszer kitöri a lábát!... Istenem, Istenem!...

Halkan zokogott, megakartam vigasztalni. Áldott asszony... mennyire szívére vette szerencsétlenségemet... Nagy erőlködéssel szólni akartam, de nem tudtam.

Valahogy nehezen felszakítottam szememet és mereven ránéztem az ismeretlen nőre... az anyám volt!

Felém hajolt, aggódva, könnyes szemmel leste minden mozdulatomat. Mellette Baby állt a kis unokahugom. Csak most láttam, mennyire hasonlít a kis ismeretlenhez...

A háttérben többen álltak. Azt hiszem nővéreim, apám és a kedves, öreg doktor bácsi.

Szemben a tükörben megláttam sápadt arcomat, a kis toilette tükörben, Hamupipőke tükörében, amely előtt sokszor ültem és kérdeztem gyermekkorom óta:

— »Tükröcském... mondd meg, ki a legszebb a világon?«

Es a tükör felelt:

— Te vagy e szobának éke... de szívesebben szeretlek a nővéreid!

Csak most láttam a tükörből, hogy fehér ágyamban fekszem az én hófehér kis leány-szobámban. És óh...

Az ágy lábánál áll az idegen férfi... Az idegen és mégis ismerős... Szimpatikus, halvány arcát könnyedén beárnyékolja gesztenyebarna haja... Buzakék szeme megpihen rajtam...

Azt már mondtam, hogy a barna haj és a kék szem az én esetem... de azt hiszem azt elfelejtettem megmondani, — amire csodálatosan magam is csak ebben a pillanatban eszméltem — hogy ennek a kék szemnek tulajdonosa az, aki elől a körut másik oldalára akartam menekülni...

Zavarban voltam, szégyeltem magam és a takarót az arcomra huztam, de még így sem tudtam szabadulni ennek a szempárnak a hatása alól... Lehunyom szemem és érzem, hogy szivemből arcomba árad a vér... és ez olyan jó...

— s mintha messziről a doktor bácsi hangját hallanám:

— Nna. Nincs baj. Nyugodt lehet méltóságos asszonyom... Hamupipőke tul van a veszélyen...

Nyár van.
A kertben ülök az aranyos verőfényben. Ezer színben pompázik a természet, a madarak ujjongva zengik a nyár himnuszát... Melletem ül a vőlegényem...

Igen ő... a kékszemű, barna férfi és gyöngéden simogatja a kezemet. Én elfogultan nézem lábamon a vadonatúj, elegáns antilop cipőt... amelyiket ő választott számomra...

És tanakodom:
Almodtam-e ezt a különös történetet?... Átélttem-e valójában úgy, ahogy volt?... Vagy fantáziám, lázálom színes képe volt az egész?... Egy azonban bizonyos!

Ez a kedves, barna férfi csakugyan — örült:

Szerelmes belém!
(Vége.)

Erdélyiek és bánátiak Bukarestben csakis Bakcsi

Astoria éttermében

étkeznek. Elsőrangú házi konyha, mérsékelt árak. Estétként kitűnő cigányzene.
Bulevardul Elizabeta 20. 2360

100 kilométeres ut ára négy személy részére vasuton

viszont a 5/12 C. V.

PEUGEOT AUTÓVAL

amelynek ára 140.000 ezer lej,

csak 225 lejbe kerül

egy 100 kilométeres ut négy személy részére, beleértve benzint és olajfogyasztást, valamint gummikopást, adót, biztosítást, karbantartást, amortizációt.

ROMÁNIAI FŐMEGBIZOTTAK:

A. C. Tărbășescu R. Munteanu & Cie

București, Calea Victoriei No. 112.

2539

GYERMEKVILÁG

Rovatvezető: Teleky Dezső (Dezső bácsi)

Kampó Pista bűnhődése

Írta: Csermely Gyula

A falunak iskolába járó gyermekei mind jóra való, egyeneslelkű és igazszavú gyerekek voltak, ahogy illik is, hogy magyar ember fia, leánya csakis őszinte és minden csalafintaság nélkül való gyerek legyen. Nos, a falunak iskolába járó kisdéd népe mind ilyen volt, csupán Kampó Pista volt köztük kivétel. Szeretett hazudni és görbe utakon járni, holott jól tudta Kampó Pista, hogy ez főbenjáró bűn, amit Isten nem hagy megtorlatlan és mindig valami csalafintaságon járt az esze, hogy megkárosítsa vagy legalább is az orrukánál fogva vezesse társait.

Nemde, kicsi olvasóim, ez nagyon helytelen és csunya dolog volt és kíváncsiatok is, hogy bár utolérte volna Kampó Pistát a méltó büntetés. No hát csak legyetek türelemmel és olvassátok tovább ezt a mesémet; megfogjátok látni, hogy Kampó Pista csakugyan meglakolt a maga csalafintaságáért.

Ugy volt, hogy a tanító bácsi sokáig törte rajta a fejét, mint bizonyítsa rá Kampó Pistára az ő fortélyoskodását és apró csalását, de úgy, hogy le ne tagadhassa, mert Kampó Pista akárhányszor, mikor elővette valami viselt dolga miatt, szemtelenül tagadott. Még esküdözött is a kis betyár, hogy „fusszon ki a szemem”... „gömbölyjön meg az ujjam”, pedig a hamis eskü már igazán akkora bűn, amiért a pokolba jut az ember.

Mondom, sokáig várt a tanító bácsi a kedvező alkalomra, mikor aztán újra zsinde-lyezték az iskola udvarán levő fákamra tetejét, amely bizony jó meredek volt, a tanító bácsi azt mondta magában: — no, Kampó Pista, most rád fogok piríthatni az egész iskola előtt.

Elment a boltba, vett három nagy koszu- rúgót és jókora doboz datolyát és megmutatta a gyermekeknek. — Tudjátok-e, gyerekek, — kérdezte — hogy ez miféle gyümölcs?

— Füge és datolya, — felelték a gyerekek egy szájjal és bizony mindegyiknek a nyála folyt, hogy csak rá is nézett az édes cseme- gére. Különösen Kampó Pistának folyt, mert hát úgy szerette a datolyát és a fügét, — mint ahogy mondani szokták — mint a galamb a tiszta buzát. Amit a tanító bácsi persze nagyon

jól tudott, hiszen ismerte Kampó Pista veséjét is.

Nohát, gyerekek, — folytatta a tanító bácsi — holnap délután versenyjátékot rendezünk. Mindegyiktek fel fogja hajítani kalapját arra az új kamratetőre és akinek a kalapja fent marad, az kapja díjul ezt a három koszu- rúgót és a datolyát. Két hétig is majszolhat belőle.

Sok gyerek arcocskája bizony megnyu- lt erre a beszédre, mert a kamratető nagyon is meredek volt. Föltétlenül visszacsusz- szik és a földre pottyan minden felhajított kalap. — De azért mégis csak mulatságos játék lesz — gondolták és ha nem is volt reményük a díjra, mégis örömmel gondoltak a holnapra.

Kampó Pista is gondolt. Egész nap és este is lefekvés után azon jártatta eszét, mint kaparinthassa meg valami csalafintasággal a fügét és a datolyát, amit olyan nagyon, de nagyon szeretett... és mikor reggel lett, akkor már tudta is a kis hamis, hogy ő mit fog csinálni. — Az én kalapom lesz az egyetlen, amely fent fog maradni a tetőn, — így ujjongott magában jó előre.

De tudta ám a tanító ur is, hogy Kampó Pista rosszban tőri a fejét, mert hiszen ismerte a zuzáját, máját is.

Másnap délután mind együtt voltak a fiuk az udvaron és kis asztalkára kikészítve az in- csiklandozó díj is, a három koszu- rúgú és a datolya.

A tanító bácsi egyenkint szólította a fiu- kat. — Antal Jancsi, — kezdte — dob- d fel a kalapodat a tetőre.

Antal Jancsi le is vette buksijáról pörge kis kalapját, neki fohászodott, neki lendült és felhajította a tetőre, de a sima, új zsinde- lytető bizony azt mondta: — itt nem maradhat- sz. És a kalap szépen visszacsuszott a földre.

Berec Daninak sem sikerült a művelet, Ercsi Janinak sem, másnak sem. Olyan meg- átkozott kaján volt az a zsinde- lytető. Talán megirigyelte a versenyzőktől az édességeket, mert egyetlen kalapot sem tűrt meg a hátán.

Jakab Miska után végre Kampó Pistára került a sor. Nagy bizakodással odaállt a ki- jelölt helyre, levette iapos karimájú kalapját, úgy nézett körül és úgy nevetgélt, mint aki már előre is tudja a jó eredményt és erős len- dülettel felhajította a tetőre.

— Hahó... éljen! — ordította Kampó Pista veszettül. — Fent maradt a kalapom, meg- ragadt a kalapom, az enyém a füge meg a datolya.

— Csak lassan a testtel! — mondta a tanító bácsi és egyszerre szigorú lett. — Mutasd csak a tenyeredet, te Pista.

Kampó Pista erre fehér lett, mint a frissen tojt tojás héja. De hamar összeszedte magát, nagyon gyorsan váltott az ő kampós esze és a baltenyerét tolta a tanító ur elé.

— Jobb tenyeredet mutasd, — mondta a tanító ur még szigorúbban. — Mert jobb ke- zeddeld dobadd fel a kalapod.

No, de erre Kampó Pista majd a föld alá sülyedt, úgy rábizonyult a turpisság. Jobb te- nyere ragacsos volt valami enyv- től.

— Ugy-e, te rossz Kampó Pista, — dör- gött most a tanító bácsi hangja — te már jó- előre madárenyvvel kented be a kalapod kari- májának alsó részét, azért maradt fenn a sima tetőn. No, meglátjuk mindjárt. Támasszatok ide egy létrát és egyikek hozza le azt a kalapot.

Megtörtént és csakugyan úgy volt. Lá- thatta mindenki, hogy a Kampó Pista kalapja alul enyves volt.

Mit tett erre a tanító ur? Jól összeszedta, lehordta a ravaszdi Kampó Pistát az egész is- kola előtt, azután szétszította a sok fügét, da- tolyát a gyerekek közt, csak éppen Pistának nem adott, de egy szemet sem.

Hát úgy kellett a kis betyárnak. A gye- rekek pedig még egy gunyversikét is rögtö- nöztek az ő csalafintaságára. Így szólt a versike:

Kampó Pista csalafinta;
Megindult az orra vére,
Mint a tinta.
Ugy kell neki, mért is volt ő
Csalafinta?

Betűrejtvény

Dunka Emiltől.

Bukarest, Szatmár, Arad, Lőcse, Orsova, Cson- grád.

E városok kezdő betűit úgy kell összerakni, hogy egy magyar vármegye nevét adják ki. A megfejtés határideje: VI. 10.

ELISMERTEN

a legjobb román szótár a Dr. Dávid György-féle nagy kézi szótár.

Részenként több mint 24000 címszót tartalmaz. I. Román-Magyar rész 80.—; II. Magyar-Román rész 80.—; a két rész együtt kötet egész vászon kötésben 180.— lej; diszes félbőr kötésben 240.— lej. — Kapható minden könyvkereskedésben. — Kiadta a

BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYA

Románul tanulóknak,

vagy tanulni szándéko- zók csak a Dr. Dávid György-féle román nyelv- tant, valamint a hozzá- való nagy szótárt fogad- ják el, mert ezek segit- ségével lehet a legjob- ban, legkönnyebben és a leggyorsabban magta- nulni románul. Kaphatók minden könyvkereske- désben. Kiadta a

BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYA

GENTLEMAN-FARM

Irta: KISZELY GYULA 60

A nallgatóságot tíz perc múlva vissza-bocsátották. A Judge megfészkelte a pulpitusa mögött és szigorú képet vágott. Metcalf nagyon könnyedséggel állt elbéli.

— Tenát. — kezdte a Judge — önök nem tagadják, hogy a district-police elől meg szöktették a fogolynőt?

— Önt meglepésztették, Judge. Azt a nőt a district-police sona el nem fogta...

— Önök fegyverrel akadályozták meg, hogy elfogja.

Metcalf lesajnálta a Judge-öt:

— Önt ismét rosszul informálták, Mr. Judge. Mi fegyverrel akadályoztuk meg, hogy a district-police-t szitává löjjék a bősévikok.

A nallgatóság okulva a kiürítésen, most nem nurrázott, tapsba tört ki. A Judge pedig most nem intette meg a nallgatóságot, hanem a fejét meghajította.

— Erről tudomásom van, Sir, — mondta lojálisan — ez dicsőségre válik önöknek. De ennek ellenére a ternükre esik, hogy a bűnöst megszöktették.

Metcalf megajolt:

— Sajnálom, Mr. Judge, hogy ismét elment kell mondanom. Az a bűnös legfeljebb megtért bűnös lehetett volna, mert velünk bátran küzdött az Egyesült Államok javára. Mi pedig egyáltalában nem szöktettük meg. Fényes nappal, egy rendőrbizottság közepéből egyszerűen ellovagoltunk.

A nallgatóság tapsolt és kacagott, a Judge pedig megsemmisítő pillantást vetett a Monuted Police tanuként kihallgatott parancsnokára és az asztalhoz vágta a csengettyűjét.

— A karabélyákat azonban a Monuted Policera szegezték!

Metcalf is a szerencsétlen parancsnokra nézett. Aztán rántott egyet a vállán:

— Nem az én feladatom megvédeni a Monuted Police hírnevét, de az én örömszeremet kikötöttem volna, ha nyolc karabély által feszélyeztetni magát másfélszáz fegyverrel a háta mögött!

A terem harsogott a kacagástól. Senki sem törődött a Judge-zsel. Az upper thousand tapsolt, hurrázott, lobogtatta a kendőjét, a szolgák egyenként rángatták ki felé vegyesen az asszonyokat és a férfiakat. A Judge pedig összetörte a csengője nyelét:

— Silence! Silence!

Nem! Nem lett silence. Ellenkezően: a kravall fokozódott. Egy milliárdesz, aki a legelső padban ült és már régóta nehezen parancsolt a viharos tetszésének, most mászóbotnak használva az esernyőjét, felkapott a pad tetejére és onnan inkább hatalmas, mint kecses marathoni szokással combig mutatva a finom tündérháló harisnyáit, Metcalf mellé ugrott. A barrierugrás erre általános lett. Misszek és Missziszek egymást gázolva cuppantak közénk. Szempillantás alatt selymek és parfümök forgatagában voltak. A selymek és parfümök előtörték a Judge-öt is, előtörték a védőt, vádlót, tomloltak; szidtak, rábeszéltek, mint egy tozáló áprilisi fergeteg, amely a hópihéek fehérje között, cseresznyefák és almavirágok és barack és meggy lila, rózsás és vérpáros ezerárnyalatu szíropilléit hajszolta körbe.

Metcalf pedig úgy állt köztük, mint egy elegáns hajóárbóc. Készorításokat és autogramokat osztott. Minden mozdulata nyugodt és tökéletes volt, mint a primadonnáé, aki jól betanult üvöltőkarnak oszt kidolgozott színpadi kegyeket...

Végre megjöttek a sisakok és rendőrfurkók. A terem lassan kiürült. Már csak a divateszélő milliárdesz állt Metcalf mellett. Topogott a csattostopánkáival a szemmel láthatóan ellenállásra készült. Kicsi nemez-kalpagja alól kihívó pillantást vetett a furkósbotra és felvetette a nemesprofilu fejcskéjét. Az összeütközés a rendőrsisak és a nemezkalpag közt elkerülhetetlennek látszott.

Metcalf akkor is a helyzet magaslatára emelkedett. Következtesen a „gentleman” ma raot, aki nem hagyja bántani a hölgyeket. Lehajolt a milliárdeszre égő fülecskéjéhez, sugott beléje valamit, aztán körülfogta két karjával a kisasszonyt, magasra emelte a levegőbe és a mosolygó, bájos terhet a karjamba tette:

— Add tovább hátra!
(Folytatjuk.)

Kiadó: „Brassói Lapok” nyomdája.

Gyapju- és gyapot-szövetek házi festésére, vegyék a híres

„Iride” és „Super-Iride”

festékeket. Követelje határozottan csak ezeket a világhírű festékeket, minden üzletben, mert ezek a legrégibbek és legjobbak.

Fratelli Gabbiani

București,

Calea Rahovei 276.

LINCOLN *Ford* FORDSON

CARS · TRUCKS · TRACTORS

A legújabb típusú FORD személy-automobílok, teheralvázak és traktorok közvetlen Amerikából megérkeztek!

Nagy árleszállítás!

Nagy árleszállítás!

Személyautók 5 személyre 5 felszerelt ballon kerékkel 675 dollár
Teheralvázak 575 dollár — FORDSON traktorok 780 dollár

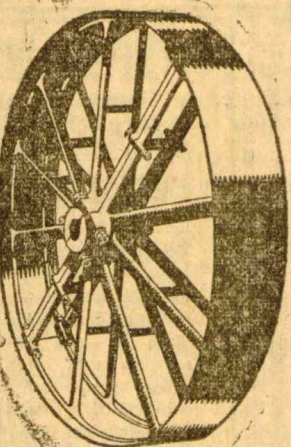
Előnyös részletfizetésre is!

Nagy autó- és traktoralkatrész raktár.

Egyedüli jogosított képviselő Automobílok és Traktorok:

RIGLER

BRASSO, Kut- és Malom-utca sarok.

2587

SCHIEL TESTVÉREK

gépgyár r. t.

BRASSO — BRAȘOV

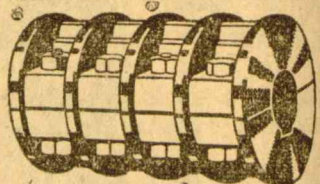
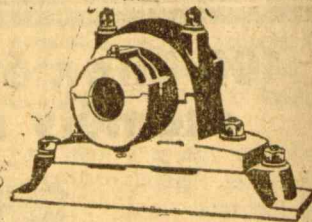
Temesvár: Strada J. C. Brătianu 6.

Bukarest: Strada Brezoianu 7.

Modern traszmissziók

Precízios tömeggyártás a német „DIN”-szabványok szerint elsőrendű minőségben. Raktárról: azonnal szállíthatók.

Kérjen részletes prospektust!

7 szó Bauer a szerencse fia osztálysorsjegyei szerencsével játszanak!!!

Rendeljen ezért még ma zárt borítékban egy I. oszt. sorsjegyet.

Minden rendelést azonnal végrehajtunk. Huzás már 1927. június 21—23 Az I. osztályú sorsjegy árai:

Fizetés a sorsjegy vétele után. IV. Favoriten Str. 4. 1/8 S. 4.— Lei 110

Huzás után felkérés nélkül Egy osztálysorsjeggyel nyerhet Ön 1/4 „ 8.— „ 220

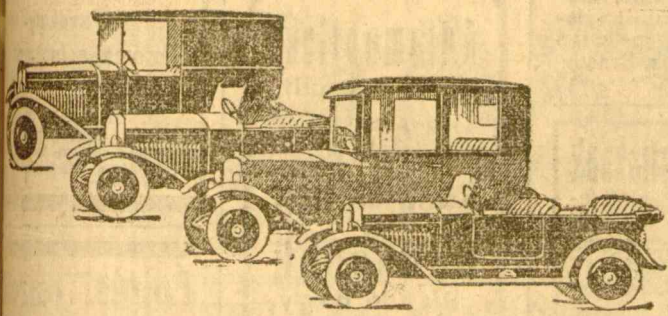
küldjük a hivatalos nyerményjegyzéket és a hivatalos játéktervet. 750.000 Schillinget 1/2 „ 16.— „ 440

100.000 sorsjegy, 50.000 nyermény. cca 20 Millió Leit 4/1 „ 32.— „ 880

Az összyereményeknek a fele nyer. Összyeremény értéke 10.640.000 Schilling.

Az elmúlt sorsjátékon egy 25.000 Schillinges, több 10.000 Schillinges, azonkívül számtalan kisebb és nagyobb nyerményt nyertek a nálunk vásárolt sorsjegyekkel.

6890

-autók a világ legjobb
és legtokéletesebb kis autói;

négy kerékkel, Bosch világítással, Bosch indítással és Bosch transzformátorral ellátva. Orvosok, ügyvédek és kereskedelmi utazók Németországban csak OPEL-autón járnak.

Képvisező: **WALTER SPEIL Brassó, Weisz Mihály-u. 4.**

Friedmann szerencsése kolosszális.

Huszmillió lejt

750.000 Schillinget nyerhet Ön egyetlen sorsjeggyel

A 16-ik sorsjáték V-ik osztályának főnyereménye 100.000 Schilling a nála vásárolt 54524 sz. sorsjeggyel lejt nyerve. — S. 500.000, — 250.000, — 100.000, — stb. nyeremények készpénzben, minden levonás nélkül! A világ legkedvezőbb sorsjátéka. 100.000 sorsjegy, 50.000 nyeremény. Minden második sorsjegy nyer!!!!

Az I. osztály húzása 1927. június 21-23!

Sorsjegyárak osztályonként: $\frac{1}{8}$ S. 4. (Lej 110—) $\frac{1}{4}$ S. 8. (Lej 220—) $\frac{1}{2}$ S. 16 (Lej 440—) $\frac{1}{1}$ S. 32. (Lej 880—)

Rendeljen azonnal! A megrendelés vétele után az eredeti sorsjegyeket a hivatalos játéktérrel együtt azonnal elküldjük Önnek. — Megrendelést zárt borítékban kérjük.

LUDVIG FRIEDMANN WIEN I. Salzries 12.

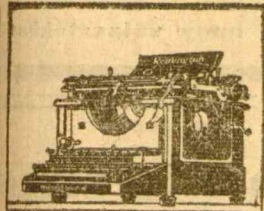
Cséplőgéphez osztályozó hengerkefét, valamint keféket ipari célra készít, javít: Müller keféüzeme Cluj, Str. Jorga 14.

Külföldi

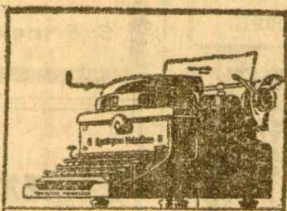
zománcozott bádogg- és öntött vasedény, továbbá porcelán, üveg, lámpaárak, evőeszköz és mindenféle konyhaberendezési cikkek napi :— árban kaphatók :—

I. A. Ellenbogen

nagykereskedésében Brassó, Lópiac 32 és Felső villa-utca 2/a sz. alatt.
Telefon 53 és 88

REMINGTON STANDARD

REMINGTON NOISELESS

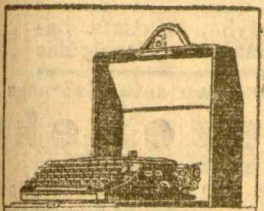
Udvari szállítók

Ugynökök az ország minden nagyobb városában

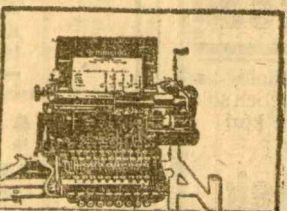
Telefon 47/68

Sürgőnycim: „NIVANOVICI”

Bentley's Code

REMINGTON PORTATIVE

REMINGTON COMPTABLE

NICOLAE IVANOVICI & Co.

A „Remington” írógépek,
A „Roneo” kopirozó, sokszorosító gépek,
A „National” regiszter-kasszák,
A „Dalton” és „Original-Odhner” kalkulálógépek
Geodéziai műszerek a leghíresebb gyárakból

Központi iroda București, Calea Victoriei 16 Pasajul Villacros

2546

Távolítsa el angol klozetjéből a régi divatu, állandóan javításra szoruló, zajosan működő öblítőt! Ehelyett szereltesse fel egy

„Flussometer“-t

amely elegánsabb, praktikusabb, megbízhatóbb és olcsóbb, mint a régi divatu öblítő-szerkezet. Új házak berendezésénél csak a „FLUSSOMETER” jöhet tekintetbe. Győződjék meg annak előnyeiről!

„Transsylvania”

Brassó, Hosszu-utca 15.

Filigier-féle, bécsi gyártmányu

padló-lakkok

valamint használatra kész

Olajfestékek,
Email

autó- kocs- és
speciális lakkok.

2413 Ajánlja: PETERSBERGER H.
fűszer és festékárú kereskedés. Brassó, Hosszu-u. 22

Hirdessen a Brassói Lapok-ban!

Megjelent

a bélyeg- és illetéktörvény

magyar szövege Dr. Ehrlich István ügyvéd szak szerinti fordításában. A törvény

nélkülözhetetlen segédeszköze

nemcsak minden gyakorló ügyvédnek, hanem minden iparosnak, kereskedőnek, pénzügyosnak, vállalatnak, sőt minden magánosnak is.

Ara 80 lej.

Az összeg és 12 lej portó és ajánlási díj bevétele ellenében szállítja a

Brassói Lapok Könyvosztálya

Hornyolt

és

Hód farku cserepet

legjutányosabb árban
prompt szállításra ajánl

Kolozsvári Agyag és Kőipari R.-T.
Cluj, Piața Unirii 20.

A legnagyobb radioaktivitásu gyógyhatással bíró hévízek között álló

TENKE-I (BIHAR)

vasas savanyu-alcalicus sósfürdő

MEGNYILT.

Javallata ezen gyógyviznek kiváló hatása:

1. Vérszegénység-idegrendszer bántalmánál.
2. Női nemi szervek lobos bántalmánál.
3. Emésztési és vérképzési zavaroknál sápkór, angolkór, ideg-, gyomor- és bélgyengeségnél.
4. Lép-, máj-, vesedaganatok és reumatikus bántalmánál.

Szoba elsőrendű, ételmezés, fürdő napi 180 lejtől kezdve. Penziórendszer.

TENKE gyógyfürdő.

6847

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára: 6 lei. - Vestagabb betűvel 12 lei. - Alkötés keresőknek 25% engedmény. - Legkisebb apróhirdetés ára 60 lei

Ugyanazon szövegű apróhirdetés többszöri feladása esetén minden három fizetett megjelenés után egy ingyen-megjelenést adunk. Hirdetési díjak előre fizetendők. - Csak válaszbélyeggel felszerelt kérdezősködésekre válaszolunk.

Minden előfizetőnek, aki az előfizetési díjjal nincsen hátralékban, mindaddig, amíg előfizetése tart, havonként egy tíz-szavas apróhirdetést teljesen ingyen közlünk a Brassói Lapokban. Aki valamely hónapban az ingyen hirdetésre szóló jogát nem veszi igénybe, az a következő hónapokban az elmulasztott hónapokra visszamenőleg ezt a jogát már elvesztette. Ezzel szemben azonban joga van minden előfizetőnek későbbi, ezután következő hónapokra szóló jogát előre igénybevenni, még pedig annyi hónapra, ahány hónapra az előfizetési díjat ténylegesen előre befizette

Vétel — eladás

SAJTKESZITOK FIGYELMEBE!

A legkifináltabb sajt a schweizeri tejföllel készült. Hatásos, nem romlandó készítmény. EGGER & Co. Rt. vegyészeti gyár Cluj.

Hölgyek ezeket találhatják meg, ha előfizetnek a Tündérújjak című kézimunka újságra. Előfizetési díj 1/4 évre 180, 1/2 évre 360, egész évre 700 lei. Mutatvány-számtól 60 lei előzetes befizetése ellenében ajánlván küldünk. Minden számhoz nagyított mintákat tartalmazó mintáiv van mellékelve. Brassói Lapok Könyvosztálya. 6714

Eladó 45 HP. Mav. 1916 évi fél stabilgép. Gál Ferenc Csikszereda. 6508

Családi ház belváros közepén olcsón eladó. Cím E. 458 szám alatt a kiadóban.

Két ház egy udvaron, két üzlethelyiséggel, kocsma engedéllyel, átkötőzések miatt kedvező feltételek mellett együttesen vagy külön sűrűsösen eladó. Cím E. 455. szám alatt a kiadóhivatalban.

3 tonnas Fiat teherautó részlete is eladó. Hadnagy Gyula, Kovászna. E. 250

Eladó jókarban lévő 900-as cseplőgép, mivel társtulajdonosok nem tudnak megegyezni, Gavrile Zagan, Beclean jud. Fágaraş. 6833

2 üléses autó használatos állapotban villanyvilágítással, jó gumikkal, 50.000— lejért eladó. Közlelbi felvilágosítást nyújt Hans Turmus, Langgasse 173. 6870

Megvételre kerestetik egy nagyobb szabású páncélszekrény könyvek és értékpapírok részére. — Brassói Népbank Rt., Brassó. 6875

Eladó ház Katonakörház-ter 92. szám. 6880

250 métermazsa első minőségű széna és sarju eladó. Cím: Boer Luiza, Fogaras, Piaţa Unirei 25. 6879

Eladó egy ház 4 szobával, pincevel s gyümölcsös kertetel. Ára 160.000 lei. Pázzist-u. B. 12. sz. Értekezni lehet: Gállnál, Vasut-u. 52. 6887

Eladó ház és telek Zajzori-ut 48. — Értekezni ugyanott Jósavaynál. 6889

Villatelekremek levéssel, Brassó közepén 4000 méter □ eladó. Értekezni Csernátfalusi Józsefnél. E. 460

Eladó új varrógép, asztal, álló tűkör és szabóvasak Szalaynál, Derestye E. 461

Egy szép ebédőberendezés és egy világos háló eladó Szalaynál, Derestye E. 461

Csernátfaluban 743. sz. ház sűrűsösen, olcsón eladó. Értekezni: Szalaynál, Derestye. E. 461

Állást nyerhet

Egy jó munkás manciőrő azonnal felvételt kéri heti 700 lei fix fizetéssel. Csakis elsőrangú munkások jelentkezzenek. Cím 6706 sz. alatt a kiadóban.

Keresek azonnali, de legkésőbb június 1-ig belépésre jól főző szakácsnőt, németül tudók előnyben. Ajánlatok Pálmai Béla Páva jud. Treiscaune küldendők. 6832

Fabrica „Păinea — Ploesti” keres pékműhelyre részére vezető-péket, sütőt.

Vételre keres körülbelül 300 vagon tűzijáték és fenyőtűket. — Pontos ajánlatok az ár megjelölésével Manolescu, Calea Câmpini 182 Ploesti címre kéretnek. 6839

Egy tanuló leány felvételt Stenner Käthe kalapszalonn. Korona új épület. 6866

Rácslakatost keresünk azonnali belépésre. Fodor Gabor, Focşani. 6867

Szabadkezi rajzoló alandó munkára felvétetik. Betűrajzoló előnyben. — Cím a kiadóban. E. 393

Állást keres

Fiatal fogtechnikus-szög állást keres. Ajánlatokat „Fogtechnikus” jellegű Hermes, Nagyszeben továbbít. 6803

Gondnoki állást vagy gyógyszerért bérbevevőkre keresek. Cím 6874 sz. alatt a kiadóhivatalban.

Elsőrendű butoraszialos, rajzolásban, szabásban jártas, munkavezetői vagy szabász állást keres. Leveleket „Vidéki 35” jellegű Hermes, Nagyszeben, továbbít. 6868

Fiatal, nyugdíjas vasutas, üzleti jártassággal állást keres. Cím: „Nyugdíjas” jellegű Taub Hirlapirodába, Carei. 6888

Lakás

Két butorozott szoba június 1-re kiadó Türkös 32. szám. — Ugyanott 2 teherhordó szekér eladó. 6891

Belvárosban, Kertsudvaron háromszoba, fürdőszoba, konyha kiadó. — Értekezni: Foncieránál, Buzasor 9. E. 26

Uri lakás kiadó belvárosban, 4 szoba, cseléd, fürdő, előszoba és mellék helyiségek június 1-ével. Értekezni Petcu & Co. likörgvár. 6885

Kiadó 2 szoba, konyha butorozva június 1-től szeptember 1-ig. Értekezni Vasut-utca 1. Töröknel. 6892

Vegyes

Teherszállítást kamionnal és személyszállítást taxicóval vállalkunk. Leonida-garage. Telefon 734. 6643

Autó karosszériákat készít és javít Placzkói Károly, Prázmár, 29 b. E. 287

Társat keresek földközeli gyalogúthoz (23 éves). Ajánlatot „Ludia felé” jellegű a kiadóhivatalba. 6865

Szalma és filc kalapot 24 óra alatt a legdivatosabb formák után alakítunk. Biedermann Irén, női kalap szalon, Brassó, Hosszu-u. 9. I. em. 6725

Személy szállító autót vállalk. Jancsó. Telefon 530 Brassó, Fekete-utca 44. 10370

Nagymennyiségű férf- és gyerek készöltönyök továbbá női- és férfi gummikabátok, (eszköpenyeg) érkeztek Sep-szentgyörgyre a „Hymen” eladási vállalkhoz. 6893

Ford

Speciális javító műhely TEUTSCH GYULA Brassó, Vasut-utca 10.

Aki jó sörvőköst, haskötőt és gummiharisnyát akar, az forduljon Leiner Gyulához, Braşov, Lövész-u. 6 a. (Postaréj.)

Gyenge férfiaknak

válaszbélyeg ajánlott levélben történő beküldése ellenében bérmentve küldöm szabadalmazott szenzációs találmányomat ismertető könyvet. Cím: „Patent 601” Cluj (Kolozsvár) 1 sz. postafiók

Megvételre

keresek

régészeti értékekkel bíró magyar és német könyveket, nyomtatványokat, nemesi és egyéb okleveleket, stb.

Ajánlatokat:

„Műgyűjtő”

jellegű a kiadókba kérek. 6876

Gazdasszonyok

ne fogadjanak el mást csak a Krékné-féle Háziukrást, című könyvet. Ára 40— lej. Kapható mindenütt.

REMÉNYI

TARGU MURES
TELEFON 6249

Házasság

el sem képzelhető, ha nincs a kelengyében sok szép, eredeti kézi munka.

Hölgyek

figyessenek tehát elő az egyetlen magyar kézimunka-lapra a

Tündérújjak

ra. Előfizetési ár 1/4 évre 190 lei. Megjelenik havonta. Példányonkénti ár 70 lei. Portó 8 lei. Kapható előfizetési áron visszamenőleg is. Irjon azonnal egy megrendelő levelezőlapot a Brassói Lapok Könyvosztályának

Autómotólok,

új és használt, bármilyen védjegyű,

kamionettek

és

kamionok

állandó nagy választékban.

Vétel—eladás

— csere

az összes márkákban.

„GIRONI”

autogarázs

BUCURESTI

Strada Grigore Alexandrescu

59 sz. 2498

Liptói-, székely- és csemege juhtur

békebeli minőségben csak a „Lux” tejparml. Sft. Gheorghe (Sepszentgyörgyön) Háromszék megye kaphat. Kérjen árajánlatot. 688

Építési rajzoló

önálló munkaerő, teljes napos elhelyezkedést nyújt. Cím 6894 szám alatt a kiadókba

Automobil, Motor-eke, Hűtőket, Radiatorokat

szakszerűen a legújabb technika alapján készítenek. Kérjen árajánlatot. Kátanakörház-utca 2. sz.

VICTORIA

specialisan berendezett hűtőszekrény készítői

Szőrmemegővő

Julányos áron!

Megérkeztek a legújabb párisi nyári nyári szőrmemegővők. Kérni rak-táram vételkényszer nélküli sz. megtekintését

Rókkát festünk garancia mellett minden színre L e i 380—-ért!!!

ROSENBERG SIMON

szűcs és szőrmemegővő Kapu-utca 42. Ujjonnan épült ház

Szőrmemegővők nagy választékban!!

A legszebb étteremker

a város központjában, az újonnan berendezett

Gewerbeverein-ker

Kifűző konyha, jó tiszta italok, kifogástalan kiszolgálás

Június 1-től minden este elsőrangú

katonazenekar

játszik. Beléptidij nincs. GOTTMANN EDUARD vendéglős.

Erdély legnagyobb raktára!

Witkovitz fekete és horgonyzott vascsövekben, valamint összekötődarabok. Vízvezetékberendezési letelek, Fürdőberendezések, ugymint kádak, fürdőkályhák, fajtencé-mozsdók angolberendezési fűszerek, fagyence falburkolatok, mindennemű vízcseppek, stb. Vidéki megrendelések szakszerűen lesznek összeállítva, érdeklődésre a berendezések szerkesztésére vonatkozóan felvilágosítással szolgálunk.

Allandó nagyraktár prima tescheni horgonyzott lemezekben.

Kertész Henrik, Brassó.

Ipari és élelmezési vállalatok figyelmébe!

Munkások élelmezésére kiváló jó minőségű 2—3—4 táblás Fehér szózott szalonna, szavatolt liszt, disznózsír, fűtött és paprikás szalonna legolcsóbb árban beszerezhető!

Aczél Sándor

szalonna- és zsírkereskedőnél Oradea (Nagyvárad), Strada Alea Romei No. 2.

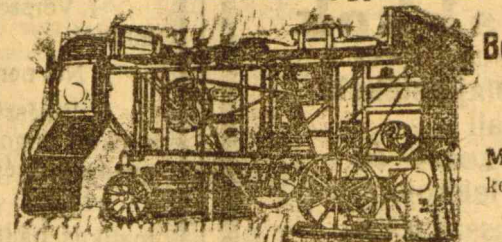
Telefon: 921—922. 2493

Nemcsak nekünk tesz szívesget, hanem saját érdeke is hamegrendeléseknél, vagy érdeklődéseknél lapunkra hivatkozik.

Cséplőgépek

minden nagyságban

Wichterle és Kovarik Gépgyár kizárólagos képviselője!

Benzin-lokomobilok, Motorfűrészek, Üzemgépek,

Motorok már 1 1/2 lóerőtől kezdve olcsó árban raktárról szállíthatók!

Ajánlattal és árjegyzékkel díjmentesen szolgál: **Fehér Miklós gépgyár R. T.** bizományi irodák Cluj-Kolozsvár, Piaţa Unirii 26 szám. Részletfizetési kedvezmény. Kérje 16. számú árjegyzékünket.